

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА БАЙРАМ ТАБРИГИ

Қадрли ватандошлар!

Сиз, азизларни, сизларнинг тимсолингида кўпмиллатли бутун халқимизни мамлакатимиз ҳаётидаги улуғ тарихий сана – Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 30 йиллик байрами билан чин қалбимдан самимий муборакбод этиб, барчангизга ўзимнинг чуқур ҳурмати ва эзгу тилакларимни изҳор этаман.

Халқимизнинг хоҳиш-иродаси билан танлаб олинган ҳуқуқий-демократик давлат, эркин фуқаролик жамияти барпо этиш йўлида мустақкам ҳуқуқий пойдевор бўлиб келаётган Асосий қонунимизнинг миллий тараққиётимиздаги ўрни ва аҳамияти беқийсдир.

Мустақиллигимизнинг дастлабки йилларида, ғоят оғир ва мураккаб бир шароитда қабул қилинган Конституциямиз берган ҳуқуқ ва имкониятлар тўғрисида эл-юртимизнинг фидокорона меҳнати билан ўтган даврда ҳаётимизнинг барча соҳа ва тармоқларида улкан ютуқ ва натижаларни кўлга киритдик.

Ана шундай мустақкам ҳуқуқий асосга таяниб, кейинги йилларда мамлакатимизда кенг қўлланган демократик ислохотлар жадал амалга оширилмоқда.

Энг муҳими, ижтимоий-сиёсий ҳаётимизнинг мазмуни, ватандошларимизнинг онгу тафаккури, дунёқараши тубдан ўзгармоқда. Юртимизда яшаётган ҳар бир фуқаро, миллати, тили ва динидан қатъи назар, жамиятимизнинг тенг ҳуқуқли аъзоси, ўз тақдирининг чинакам эгаси, мамлакатимиздаги барча ўзгариш ва янгиланишларга ўзини нафақат дахлдор, балки бу жараёнларнинг бевосита иштирокчиси, эркин ва бунёдкор инсон сифатида ҳис этмоқда.

Халқимиз сиёсий-ҳуқуқий тафаккурининг юксак намунаси, инсон ҳуқуқ ва эркинликларининг қонуний кафолати бўлган, биз учун озод ва обод ҳаёт қуриш йўлини очиб берган Конституциямиз билан шу боис ҳар қанча фахрлансак, ғурурлансак, арзийди, албатта.

Муҳтарам дўстлар!

Дунё миқёсида “Янги Ўзбекистон” деган ибора пайдо бўлиб, Ватанимизнинг халқаро майдондаги нуфузи ва обрў-эътибори тобора ортиб бормоқда.

Барчангиз хабардорсиз, шу кунларда мамлакатимизда Асосий қонунимизга ўзгариш ва қўшимчалар киритиш бўйича муҳокама қилинган давом этмоқда. Ушбу конституциявий ислохотларни Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегиясининг мазмуни ва мантиғи, халқимиз билдираётган талаб, истак ва тақлифлар, мухтасар айтганда, шиддат билан ўзгараётган даврнинг ўзи тақозо этмоқда.

Шу сабабли ҳозирги вақтда “Инсон – жамият – давлат” деган таъминоти Конституциямиз ва қонунларимизга, кундалик ҳаётимизга чуқур сингдиришимиз зарур.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, инсон, унинг ҳаёти, ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш, қонуний манfaatларини таъминлаш, инсон қадрини улуғлаш бу борадаги ислохотларимиз марказига олиб чиқилмоқда.

Жумладан, ижтимоий давлат таъминоти, оила институтининг конституциявий асосларини мустақкамлаш, кекса авлод вакиллари, ногиронларни ишончли ҳимоя қилиш, хотин-қизлар ва ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, аҳолига маънавий-ахлоқий хизмат кўрсатиш, таълим ва илм-фан, маданиятни ривожлантириш, фуқароларнинг экологик ҳуқуқларини таъминлаш, экологик мувозанатни сақлаш, фуқаролик жамияти институтлари ҳамда маҳалланинг ҳуқуқ ва ваколатларини кенгайтириш, оммавий ахборот воситалари эркинлигини таъминлаш каби кўплаб принципиал аҳамиятга эга масалалар Асосий қонунимизда муҳрлаб қўйилмоқда.

Бу жараёнда сиз, азиз ватандошларимиз – турли касб ва ижтимоий гуруҳга мансуб фуқароларимиз томонидан билдирилган барча тақлиф, фикр ва мулоҳазалар албатта инобатга олинади ва Конституция лойиҳаси умумхалқ референдумига олиб чиқилади.

Айни шу асосда Бош қонунимиз чинакам халқ Қомуси, чинакам халқ Конституцияси бўлади.

Ҳурматли юртдошлар!

Пандемия шароитига қарамасдан, мамлакатимизда меҳнат жамоаларида, маҳалла ва таълим масканларида, хонадонларда Конституция байрами, эҳтиёт чораларига амал қилган ҳолда, кўтаринки руҳда нишонланмоқда.

Биз яқинлашиб келаётган янги – 2023 йил учун улкан дастур ва режаларни тузмоқдамиз. Конституциямизда белгилаб олаётган эзгу мақсадларни рўёбга чиқариш, юртимиздаги тинчлик ва барқарорликни, миллатлар ва динлараро дўстлик ва ҳамжиҳатликни янада мустақкамлаш, аҳоли фаровонлигини ошириш, янги уй-жойлар барпо этиш, иш ўринларини кўпайтириш бўйича катта-катта вазифалар бу дастурларда ўзининг аниқ ифодасини топтомоқда.

Ишончим комилки, барчамиз бир тану бир жон бўлиб, фидокорона меҳнат қилиб, ўз олдимизга қўйган юксак марраларга албатта эришамиз.

Азиз ва муҳтарам ватандошлар!

Сизларни, бутун халқимизни Конституциямизнинг қутлуғ байрами билан яна бир бор самимий табриклаб, барчангизга сиҳат-саломатлик, оилавий бахт, хонадонларингизга файзу барака тилайман.

Халқимиз тинч, юртимиз омон бўлсин!

Барчамизни Яратганнинг ўзи паҳонда асрасин!

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

«КОНСТИТУЦИЯ РАНГЛАР ЖИЛОСИДА»

кўрик-танловининг республика босқичи ғолиблари тақдирланди

«Адолат» СДП жорий йилда Бош қомусимизнинг 30 йиллиги муносабати билан айна йўналишда олиб борилаётган ишлар самардорлигини янада ошириш, ёшларимизни Асосий қонунимизда белгилаб қўйилган ҳар бир модда билан таништириш, уларнинг дунёқараши ва иқтидорини рағбатлантириш мақсадида Ўзбекистон Миллий банки, Ўзбекистон Бадий академияси, Ўзбекистон Республикаси

Маданият вазирлиги, Тошкент давлат юридик университети ҳамда қатор ташкилотлар ҳамкорлигида янги лойиҳага қўл урди.

ИНСОНПАРВАРЛИКНИНГ ЮКСАК НАМУНАСИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 30 йиллиги муносабати билан давлатимиз томонидан олиб борилаётган инсонпарварлик сиёсатининг амалий тасдиғи сифатида “Жазо муддатини ўтаётган, қилмишига чин кўнгилдан пушаймон бўлган ва тузалиш йўлига қатъий ўтган бир гуруҳ шахсларни афв этиш тўғрисида”ги фармонни имзолади.

Фармонга мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-моддаси 23-бандига асосан содир этган жинояти учун жазони ижро этиш муассасалари ва пробация органларида жазо ўтаётган ҳамда қилмишига чин кўнгилдан пушаймон бўлган ва тузалиш йўлига қатъий ўтган 402 нафар шахс афв этилди.

Афв этилган шахсларнинг 128 нафари асосий жазодан тўлиқ озод этилди, 201 нафари жазони ўташдан муддатидан илгари шартли озод қилинди, 15 нафарининг озодлиқдан маҳрум этиш жазоси енгилроқ жазо билан алмаштирилди. Шунингдек, 58 нафар шахсга тайинланган озодлиқдан маҳрум этиш жазосининг муддатлари қисқартирилди.

Афв этилганларнинг 17 нафарини чет эл фуқаролари, 63 нафарини аёл, 26 нафарини 60 ёшдан ошган шахслар ҳамда 19 нафарини таққиланган ташкилотлар фаолиятида қатнашган шахслар ташкил этади.

Фармон ижроси юзасидан афв этилган шахсларни оиласи ва яқинлари бағрига қайтариш, ижтимоий ҳаётга мослашиб, фойдали меҳнат билан шуғулланишлари, соғлом турмуш тарзини йўлга қўйиб, жамиятда муносиб ўрин топишлари учун уларга кўмак бериш бўйича масъул вазирлик ва идораларга тегишли топшириқлар берилди.

«БОР МЕҲРИМИЗ СЕНГА, БОЛАЖОН!»

акцияси давом этади

Айтиш жоизки, соғлом киши учун қон топириш, албатта, хавфсиз шу билан бирга, фойдалидир. Беғараз донорлик – кимнингдир саломатлиги, унинг ҳаёти учун ҳаёқ этиладиган бебаҳо неъмат. Айниқса, болаларнинг саломатлигига қаратилган бўлса, савоб қилишга янада кучлироқ ундайди.

2023 ЙИЛ УЧУН ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Боғланиш учун телефон
91 165-02-66. 97 900-72-15

Обуна
индекси — 1

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ ҲИМОЯСИНИ ТАЪМИНЛАШ ЙЎЛИДА

Юртимизда изчиллик билан олиб борилаётган ҳуқуқий ислохотлар ва янгиланишлар даврида қўллаб қонунлар қабул қилиниб, ҳаётимизга жорий этиб борилмоқда. Уларнинг барчаси Ватанимиз ободлиги ва халқимиз фаровонлигини таъминлашга қаратилган мустақкам ҳуқуқий асос бўлиб, инсон, унинг бахт-саодати учун қафолат бўлиб хизмат қилади.

Рустам РЎЗИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги
университети профессори, юридик фанлар доктори
Аюб МУҲАММАДИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги
университети профессори, юридик фанлар доктори

Буюк юнон донишманди Афлотун шундай деган эди: **“Халқ қонуналарга эҳтиёж сезган ҳолда уни чуқур ўрганиши зарур. Чунки улар кейинчалик халқнинг ўзига фойда келтиради. Акс ҳолда, қонундан кўзланган мақсадга эришиб бўлмайди”**. Зеро, бу фикр ҳозирги кунда ҳам ўз қийматини йўқотмаган. Мамлакатимиз ижтимоий ҳуқуқий давлат ва адолатли фуқаролик жамиятини қуриш йўлини танлаб олган ҳолда унинг ҳуқуқий асосини яратиш ва фуқароларнинг ҳуқуқ ҳамда эркинликларини таъминлаш борасида катта ишларни олиб бормоқдаки, бундай ёндошув давлатимиз сиёсатининг асосий ва муҳим вазифалари қаторидан жой олган.

2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегиясида белгиланган вазифалар, хусусан, инсон ҳуқуқлари ва манфаатларини таъминлаш, инсон ва фуқароларнинг қадр-қимматини улуғлашдек олижаноб мақсад сари етакловчи Конституциявий маконни янада такомиллаштириш эҳтиёжини кун тартибига қўйган. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев таъкидлаганидек, **“Янгиланган Конституция мамлакатимизнинг узок муддатли стратегиялари, умуман, Ватанимиз ва халқимизнинг эртанги фаровон ҳаёти учун мустақкам ҳуқуқий асос ҳамда ишончли қафолат яратиши лозим”**.

Инсон жамиятимизнинг ҳақиқий гултоғига айланиб бормоқда, десак муболага бўлмайди. Конституциямизнинг 43-моддасида: **“Давлат фуқароларнинг Конституция ва қонуналарда мустақкамланган ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлайди”**, дейилади. Юртдошларимиз ҳуқуқ ва эркинликларининг бундай юксак меъёрга белгиланиши 1948 йилда қабул қилинган **“Инсон ҳуқуқларининг Умумжаҳон декларацияси”** ғояларига тўла мос келади.

Конституциямиз ўзининг мазмун-моҳияти ва шакл-шамойили билан жаҳон андозасига мослиги бутун дунёда сиёсий-ижтимоий факт сифатида эътироф этилган сингари жамиятимиз тараққиётида ҳам Асосий қонунимиз шу қадар муҳим ўрин тутди. Мамлакат равнақи, барча соҳалар ривожининг ҳуқуқий асосини ташкил этаркан, уларнинг нақадар адолатли, ҳаққоний, ҳуқуқий жиҳатдан мукамаллиги ҳам Конституцияда ўз ифодасини топади. Зотан, Конституция халқимиз фаровонлиги, қолаверса, ҳар бир инсон бахт-саодати йўлида ва давлатимиз равнақида беқиёс аҳамият касб этади.

Ҳар қандай жамият ўзининг юксак тараққиётига эришиши учун мустақил бўлиши, халқ манфаатларига хизмат қилувчи демократик тамойилларга асосланган

миллий давлатчиликни вужудга келтириши зарурдир. Мамлакатимизда бу жараёнлар истиқлол йиллари амалга оширилиб, умумэтироф этилган демократик нормалар ва халқимиз хоҳиш-иродасига мос келувчи адолатли ҳуқуқий давлат, ижтимоий жамият барпо этилмоқда.

Мана, тарихий сана – 1992 йил 8 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн биринчи сессиясида Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси қабул қилинганлигига бугунги кунда 30 йил бўлибдики, жамиятимизнинг ишончли ҳуқуқий пойдевори сифатида хизмат қилиб келмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси муқаддима, 6 та бўлим, 26 та бобни ташкил этган 128 та моддани ўз ичига олган бўлиб, хусусан, унинг муқаддимасида **“Ўзбекистон халқи: инсон ҳуқуқлари ва давлат суверенитети ғояларига содиқлигини тантанали равишда эълон қилиб, ҳозирги ва келажак авлодлар олдидаги юксак масъулиятини англаган ҳолда, ўзбек давлатчилиги ривожининг тарихий тажрибасига таяниб, демократия ва ижтимоий адолатга садоқатини намоён қилиб, халқаро ҳуқуқнинг умумэтироф этилган қоидалари устуналигини тан олган ҳолда, республика фуқароларининг муносиб ҳаёт кечиришларини таъминлашга интилиб, инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат барпо этишни кўзлаб, фуқаролар тинчлиги ва миллий тотувлигини таъминлаш мақсадида, ўзининг мухтор вакиллари сиймосида Ўзбекистон Республикасининг мазкур Конституциясини қабул қилади”**, деб эътироф этилган. 9 та бандда ифодаланиб, бош тамойилларни мужассамлаган муқаддиманинг асл мазмун-моҳияти мантиқий боғлиқлиқдаги кетма-кетликда Конституциянинг таллуқли боблари ва моддаларида аниқ равшан ойдинлашиб боради. Конституциямизда халқимиз ўзининг умуминсоний қадриятларга содиқлигини намоён қилиб, давлатимиз диққат марказида инсон, унинг ҳаёти, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқларини таъминлаш олий масъулият эканлиги (13-модда), бутун ҳокимият ва суверенитет халққа тегишли бўлиб, у давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбалиги (7-модда), ўзбек халқини, миллиатидан қатъи назар, Ўзбекистон фуқаролари ташкил этиши (8-модда), Ўзбекистон халқи номидан фақат у сайлаган Республика Олий Мажлиси ва Президенти иш олиб бориши (10-модда), диний эътиқод эркинлиги (31-модда), давлатнинг диний бирлашмалар фаолиятини аралашмаслиги (61-модда), меҳнат қилиш, эркин касб танлаш, адолатли меҳнат шароитига эга бў-

лиши (37-модда), ёлланиб ишловчиларнинг ҳуқуқлари таъминланганлиги (38-модда), ижтимоий таъминот олиш ҳуқуқининг мавжудлиги (39-модда), малакали тиббий хизматдан фойдаланиш имконияти яратилганлиги (40-модда), бепул умумий таълимнинг қафолатланганлиги (41-модда), вояга етмаган, меҳнатга лаёқатсиз ва ёлғиз кексаларнинг ҳуқуқлари давлат томонидан ҳимояланганлиги (45-модда) каби асосий қоидалар мустақкамланди. Бозор муносабатларига асосланган иқтисод, унинг хилма-хил шаклдаги мулкка асосланиши, мулк шаклидан қатъи назар, уларнинг дахлсизлиги ва давлат ҳимоясида эканлиги (53-модда), мулкдорнинг ўз мулкидан фойдаланишдаги эркинлиги (54-модда) сингари қоидалар барқарор иқтисодиётга, эркин тадбиркорлик фаолиятига ҳуқуқий асос бўлди. Бу ўз навбатида, кучли ижтимоий сиёсат ва барча жабҳалардаги ислохотларнинг узлуқсизлигини таъминлашга хизмат қилмоқда.

Конституция қабул қилинганлигининг 30 йили давомида, яъни то шу кунга қадар унга ўзгартиш ва қўшимчалар киритилганлиги табиий ва ўз қонуниятига эга. Зеро, вақт ва замон ўтиб бораётган, табиат, жамият муттасил ўзгариб, ундаги мавжудлик, воқеа-ҳодисалар, шунингдек, ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-мафкуравий, маънавий-маърифий, ахлоқий муносабатлар ҳам ривожланиб боради. Бунга мутаносиб равишда ҳаётимиз тартиб қоидалари, қонунари, хусусан, Конституция ҳам ўз тақомиллини тақозо этади. Ҳозирги пайтга келиб, мамлакатимизда рўй бераётган янгиланиш жараёнлари бутунлай ижобий томонга қараб ўзгарди. Шубҳасиз, ҳуқуқий давлатнинг энг асосий тамойили қонун устуворлиги таъминланмоқда. Бунда инсон ҳуқуқлари умуммажбурий бўлишига эришиш учун ҳуқуқий давлат асоси – ҳокимият тизимининг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятларига бўлинишининг конституциявий принципи (11-модда) муҳим аҳамиятга эгаллиги яна бир қарра намоён бўлмоқдаки, ҳокимиятнинг ҳар қайси тармоғи замон талаблари, халқимиз эҳтиёжларига монанд равишда такомиллаштириб борилмоқда.

Бунда давлатимиз ички ва ташқи сиёсатининг асосий йўна-

лишлари – пировард натижада Ўзбекистонда янги ва ижтимоий руҳдаги адолатли жамият барпо этишга қаратилган бўлиб, демократиянинг давлат ички ҳаётида ҳам, ташқи сиёсатда ҳам ўрни жуда муҳимлиги эътироф этилмоқда. Шу маънода, халқаро тамойиллар ва умумэтироф қилинган йўриқлар мавжуд бўлиб, булар бевосита фуқароларнинг ўз хоҳиш-иродасини эркин ифодалаш ҳуқуқига эгаллиги, озчиликнинг кўпчиликка бўйсунлиши, барча фуқароларнинг миллиати, элати, ижтимоий келиб чиқиши ва диний эътиқодидан қатъи назар тенг ҳуқуқлилиги, давлат ва жамият бошқарувида қонун устуворлиги, сайлаш ва сайланиш ҳуқуқи ва бошқалардан иборатдир. Айни пайтда, ҳар бир халқнинг ўз турмуш ва тафаккур тарзи, тарихий анъаналари, ҳаётга муносабати ва бошқа хусусиятларидан келиб чиқиб, демократияга ёндашишнинг ўзига хос усули, йўли бор. Зеро, демократияни жорий этишда юртимизда ўзбекона, халқчил тамойиллар шаклланаётганлиги ва ҳаётимизга қириб келаётганлигини алоҳида қайд этиш керак. Аслида, демократия – “объектив воқелик”. У бор ёки йўқ? Бироқ барқарор демократик жамиятнинг қарор топиши учун зарур ижтимоий-иқтисодий ислохотларни ҳаётга татбиқ қилишга қодир кучли ва бир пайтнинг ўзида ижтимоий давлат лозим. Ҳар бир нарсани унинг моҳиятидан келиб чиқиб, ўз номи билан аташ керак. Ўрни келганда таъкидлаш жоизки, XXI асрда давлатларнинг арзон популизми ва демократия ниқоби остидаги ўйинлари эмас, балки охириги йилларда миллий мафкурадан воқеликка айланган қадамларимиз, қўлга киритган ютуқларимиз мамлакатимиздаги демократик тамойиллар мазмун-моҳиятини ташкил этади. Тўғри ва ҳақиқий бунёдкорлик, яратувчанлик ғоясини фақат давлатимизнинг демократик ва халқпарвар қарашлари орқалигина амалга ошириш мумкин. Ҳозирги даврда жаҳон давлатлари эришаётган ютуқлардан ортада қолмаслик, янги технологияларни эгаллаб, уни ишлаб чиқаришга жорий этиш учун изланиш, мустақилликни мустақкамлаш, хавфсизликни таъминлаш, юрт ободлиги ва халқ фаровонлигига эришиш давлатимизнинг муҳим йўналишларини ташкил қилади.

Хулоса қилиб айтганда, Асосий қонунимизда ўзининг ёрқин ифодасини топган демократия, инсон қадр-қиммати, халқ манфаати, давлат ва бошқарув асослари, унинг ҳозирги глобаллашув ва турли таҳдидлар давридаги ривожланиш босқичлари мўътадил тарзда давом этмоқда, бундан кейин ҳам узқикни кўзлаган дастур асосида равнақ топаверади. Зеро, Ўзбекистон Конституцияси ўзида инсон ҳуқуқ ва манфаатлари, демократия, эркинлик, барқарорлик ва тараққиёт тамойилларини ифода этган, Янги Ўзбекистоннинг “ижтимоий жамият ва ижтимоий давлат” сари одимларида “Инсон – жамият – давлат” ғояси уфуриб турган келажаги буюк халқнинг ишончли ҳуқуқий қафолати хисобланади.

Фаолият

Адолат мезонлари устувор юртда инсон қадри улуғланади

Адолат мезонларини маънавий жиҳатдан эътироф этиш билан бирга унинг ижтимоий ҳаётга уйғун равишда жорий қилиниши жамиятда барқарорликни таъминлашда кучли замин яратиши шубҳасиздир.

“Инсон қадрини улуғлаш ва фаол маҳалла йили” давлат дастурига назар солсак, жамиятимизнинг ижтимоий ҳаётига онд мақсад ва вазифаларда адолат мезонлари сингдирилганлигини кўришимиз мумкин.

Фахриддин СОЛИЕВ,
“Маҳалла” хайрия жамоат фонди Навоий вилоят бўлими бошқаруви раиси

Биргина мисол. Давлат дастурининг 323-бандида короновирус қайтадан тарқалишининг олдини олиш, унинг индлар ҳаётига салбий таъсирини имкон қадар чеклаш йўналишидаги мақсадни амалга ошириш механизмларидан бири

сифатида кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш борасидаги ишларни давом эттириш вазифаси қўйилган. Ушбу вазифа тегишли давлат органлари олдига қўйилган бўлса-да, айнан ушбу вазифани амалга оширувчи субъектлардан

бири сифатида Ўзбекистон “Маҳалла” хайрия жамоат фонди вилоят бўлиmlари ва туман (шаҳар) бўлиmlмалари эканлигини эътироф этиш жоиз бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 22 апрелдаги 213-Ф-сонли фармойиши билан пандемиянинг дастлабки пайтларида аҳолининг ижтимоий ҳимояга мухтож қатламни самарали қўллаб-қувватлаш мақсадида, Ўзбекистон “Маҳалла” хайрия жамоат фондининг вилоятлар бўлиmlари, туман ва шаҳар бўлиmlмалари ҳузурида юридик шахс макомига эга бўлмаган ҳолда “Саховат ва кўмак” жамғармаси ташкил қилинган эди.

Жамғарма низомига асосан туман ва шаҳарларда ҳар бир сектор раҳбари томонидан тайёрланган таклиф ва маълумотлар Халқ депутатлари туман ва

шаҳар кенгашларига киритилади. Депутатлар муҳокамасидан сўнг, Кенгаш сессиясининг қарорига асосан “Саховат ва кўмак” жамғармасидан маблағлар аниқ кўрсатилган мақсадларга йўналтирилади.

Навоий вилоятида жорий йилнинг ўн бир ойи давомида эҳтиёжманд аҳоли қатламини қўллаб-қувватлаш борасида бир қатор ишлар амалга оширилди. Жумладан, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари қарорлари асосида Ўзбекистон “Маҳалла” хайрия жамоат фонди Навоий вилоят бўлими ва туман (шаҳар) бўлиmlмалари ҳузуридаги “Саховат ва кўмак” жамғармалари ҳисобидан 25 минг 913 нафар эҳтиёжманд фуқароларга 26 миллиард 889 миллион сўм миқдорда ижтимоий ёрдамлар кўрсати-

Эътироф

Кейинги йилларда юртимизда барча соҳаларда тезкорлик билан амалиётга жорий этилаётган кенг қўламдаги ислохотлар ўзининг ижобий натижасини кўрсата бошлади. Юртбошимиз Шавкат Мирзиёев томонидан ҳар бир соҳада олиб борилаётган истиқболли сиёсатдан кўзланган мақсад, энг аввало, мамлакатимизни дунёдаги ривожланган давлатлар қаторига қўйиш, Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги мавқеини янада мустақкамлаш ва энг асосийси, халқимизнинг турмуш фаровонлигини юксалтириш ва муносиб ҳаёт кечириш учун барча керакли шарт-шароитларни яратиб бериш орқали одамларни рози қилишдан иборатдир.

Фаолларимиз “Ўзбекистон Конституциясининг 30 йиллиги” эсдалик нишони билан тақдирланди

Шуни ҳам алоҳида таъкидлаб ўтишимиз керакки, давлатимиз раҳбари томонидан мамлакатимизнинг дунё миқёсидаги шон-шухрати, нуфузини юксалтириш, муайян соҳаларни ривожлантириш борасидаги катта хизматлари, ёш авлодни она Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш ишларига қўшган муносиб ҳиссаси, юртимизнинг иқтисодий ва маданий юксалиши, халқ фаровонлигини оширишга катта ҳисса қўшган, ўзининг истеъдоди, билим ва тажрибасини Ватанимиз равнақида бахш этиб, фидойилик намунасини кўрсатиб келаётган фуқароларнинг меҳнатини муносиб рағбатлантириш ҳамда уларга давлат мукофотларини топшириш анъана тусига кирган.

Хусусан, давлатимиз раҳбарининг жорий йил 8 ноябрдаги фармонида асосан Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 30 йиллиги муносабати билан “Ўзбекистон Конституциясининг 30 йиллиги” эсдалик нишони таъсис этилди.

Мазкур фармонга кўра давлат хизматчилари ҳамда ишлаб чиқариш ва ижтимоий-иқтисодий соҳалар ходимларидан иборат бир гуруҳ юртдошларимиз ушбу эсдалик нишони билан тақдирланиши.

Улар орасида “Адолат” СДП Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати вакиллари ҳам бор.

Марказий аппарат мажлислар залида мазкур эсдалик нишонларини топширишга бағишланган тантанали тадбирда партия Сиёсий Кенгаши раиси ўринбосари Умиджон Сулаймонов, шунингдек, партия Марказий аппарати бошқарма бошлиқлари Сарвар Эргашев, Феруза Анаварова, бўлим бошлиқлари Райхона ўрмонова, Анвар Тулганов ҳамда партия Марказий аппарати етакчи мутахассиси Дониёр Нурмуҳаммедов,

“Adolat” ижтимоий-сиёсий газетаси таҳририяти Бош муҳаррири Ислоҳамроев, бош муҳаррир ўринбосари Абдуқамом Йўлдошев, бўлим мудири Камол Матёкубов ушбу юксак мукофот билан тақдирландилар.

Шунингдек, Жиззаҳ вилоятидан халқ депутати Шароф Рашидов туман Кенгаши депутати Шоира Акбарова, халқ депутатлари Мирзачўл туман Кенгаши депутати Заҳриддин Усмонов, халқ депутати Форш туман Кенгаши депутати Умида Бўронова, партиямизнинг фаол, жонқуяр аъзолари бўлган Маҳфуза Исроилова, Ғулом Норбеков, Олимжон Очилов ҳамда Фарзона Адилваннинг борлиги барча сафдошларимизни бирдек қувонтирди.

Фидокорона меҳнатлари муносиб эътироф этилган сафдошларимизни «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши Марказий аппарат жамоаси, кўп минг сонли партия аъзолари номидан самимий қутлаб, уларга мустақкам соғлиқ, келгуси иш фаолиятида муваффақиятлар тилаймиз!

таклифлари асосида, халқ депутатлари Навоий вилоят Кенгаши қарори билан, вилоят “Саховат ва кўмак” жамғармасидан туман ва шаҳар жамғармаларига “Обод маҳалла” ва “Обод қишлоқ” давлат дастурига киритилган саккизта туман ва шаҳарлардан 15 та маҳалла фуқаролар йиғини танлаб олинди, уларда яшовчи эҳтиёжманд оилаларга (секторлар томонидан шакллантирилган рўйхат билан қурилиш материаллари учун), жами 2,7 млрд.сўм миқдорда маблағ ажратилди.

Хатирчи тумани 2-сектор раҳбари (туман прокурори) ташаббуси билан туманда яшовчи, уйда таълим олаётган 168 нафар ногирон ўқувчи болалар рўйхатлари шакллантирилиб, уларга 2022 йил учун зарур бўладиган дори-дармонлар рўйхати тузилди ва халқ депутатлари Хатирчи туман Кенгаши қарорига асосан туман “Саховат ва кўмак” жамғармасидан 230,3 миллион сўм маблағ ажратилиб, дори-дармон воситалари олиб берилди.

“Саховат ва кўмак” жамғармаси жуда қўллаб эҳтиёжманд оилаларга наф келтирмоқда. Фаолиятимиз янада самарали бўлиши учун эса жамғарма маблағлари адолатли, мақсадли ва манзилли сарфланишини таъминлашда барча масъул томонларнинг ҳамкорлигини кучайтириш лозим бўлади.

кўрик-танловнинг республика босқичи ғолиблари тақдирланди

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси халқимиз сиёсий-ҳуқуқий тафаккурининг ёрқин ифодаси сифатида демократик давлат ва кучли фуқаролик жамиятини барпо этиш, аҳолининг эркин ва обод турмушини таъминлаш, мамлакатнинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини юксалтириш ҳамда барча соҳаларда ислохотларни муваффақиятли амалга оширишда мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилмоқда.

Шу сабабдан, «Адолат» СДП томонидан ҳар йили анъанавий тарзда ёшларнинг сиёсий билимини ошириш, ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга доир катор лойиҳалар амалиётга татбиқ этилмоқда. Аҳамиятлиси, мазкур лойиҳалар доирасида ёш авлодга Бош қомусимизнинг мазмун-моҳиятини атрофлича тушунириш, уларнинг ҳуқуқий-сиёсий саводхонлигини оширишга қаратилган бир қанча ҳуқуқий-маърифий, маданий тадбирлар, интеллектуал мусобақалар, учрашувлар, ижодий кечалар ўтказиб келинмоқда.

Хусусан, партия томонидан 8 декабрь – Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган сана муносабати билан ёшларимизни Бош қомусимизга ҳурмат руҳида тарбиялаш, уларнинг онгида демократик ва адолатпарварлик тамойилларини шакллантириш, келажакимиз эгаларининг сиёсий ҳамда ижтимоий фаоллигини ошириш мақсадида кўп йиллардан буюн анъанавий тарзда «Ватан келажиги ёшлар қўлида» лойиҳаси доирасида «Конституция билимдони» кўрик-танлови ўтказилиб келинаётганлиги кўпчиликлка маълум.

Аҳамиятлиси, партия жорий йилда Бош қомусимизнинг 30 йиллиги муносабати билан айни йўналишда олиб борилаётган ишлар самарадорлигини янада ошириш, ёшларимизни Асосий қонуни-мизда белгилаб қўйилган ҳар бир модда билан қулайроқ таништириш, уларнинг дунёқарашини ва иқтидорини рағбатлантириш мақсадида Ўзбекистон Миллий банки, Ўзбекистон Бадий академияси, Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Тошкент давлат юридик университети ҳамда қатор ташкилотлар ҳамкорлигида янги лойиҳага қўл урди.

«Конституция ранглар жилосида» деб номланган мазкур кенг қамровли ижодий кўрик-танлов республикаимизнинг барча ҳудудлари бўйлаб уч босқичда – туман (шаҳар), вилоят ҳамда республика босқичларида ўтказилди.

Айтиш жоизки, ушбу лойиҳадан кўзланган асосий мақсад ёшлар онгида мустақиллик туҳфа этган азиз неъмат – Ватанимиздаги бугунги тинч ва осуда ҳаёт, фаровонликнинг қадрига етиш, шунингдек, юртимиз фуқароларининг бурч, ҳақ-ҳуқуқ ва манфаатларини ўзида мужассам этган Конституцияимизни ёшлар орасида кенг тарғиб этиш, қолаверса, эртამиз эгалари қалбида она Ватанга муҳаббат ва садоқат фазилатларини шакллантириш, давлат рамзларининг миллий давлатчилигимиз тарихи, бугунги мустақил тараққиётимизда тутган ўрни ва қадр-қимматини юксалтиришдан иборатдир.

Унда мамлакатимизнинг 18 ёш-

гача бўлган мингдан зиёд истеъдодли ёшлари Конституцияимизнинг 128 та моддаси, Муқаддасида белгиланган нормалар мазмун-моҳиятини ранглар орқали юксак дид ва маҳорат билан ўз расмларида тасвирлашди. Танловнинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят ва Тошкент шаҳар босқичидан муваффақиятли ўтган иқтидорли ёшларнинг 4 мингдан зиёд ижодий ишлари республика босқичида яна бир бор кўрик-танлов ҳаётига то-

**Умиджон СУЛАЙМОНОВ,
«Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши раиси ўринбосари:**

– Мазкур кўрик-танлов бугун ёшларимиз нигоҳида Конституциямиз қандай акс этаятганлиги, уларнинг Асосий қонуни-мизга бўлган муносабати, ундаги мазмун-моҳиятини қандай ҳис қилаётганликлари, қандай туйғуларни туйяётганликларини яққол намоён этмоқда. Шу билан бирга, эртამиз эгаларига Бош қомусимиз бора-сидаги қарашларини эркин ранглар орқали батафсил ифода этиш имкониятини яратиб берган «Конституция ранглар жилосида» лойиҳаси келгусида ёшларнинг сиёсий тафаккури ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш борасидаги ишларимизни уларнинг тили, уларнинг қарашларига асосланган ҳолда янада қулай ва самарали амалга оширишга замин яратади.

монидан танлов низомида белгиланган талабларга кўра саралашдан ўтказилди.

Таъкидлаш жоизки, мазкур жараёнларнинг ҳар бир босқичида иштирокчиларнинг ижодий ишлари таниқли санъатшунослар, тажрибали ҳуқуқшунослар, партия фаоллари ва жамоатчилик вакилларида таркиб топган ҳакамлар ҳайъати томонидан мазмунни атрофлича очиб беришга бўлган ёндашув ва маҳоратнинг юксаклигига кўра ҳолис ва адолатли баҳолаб борилди.

Қизгин ва юқори савияда ўтган республика босқичидан сўнг, жорий йилнинг 2 декабрь куни пойтахтимизда жойлашган Расмлар уйида кўрик-танлов ғолибларини тақдирлаш маросими ҳамда якуний босқичида саралаб олинган ижодий ишлари кўргазмаси бўлиб ўтди.

«Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши раиси Баҳром Абдухалимов, Ўзбекистон Бадий академияси раиси Акмал Нур, шунингдек, таниқли санъатшунослар, ҳуқуқшу-

**Зухра ЖҲРАЕВА,
П.Беньков номидаги Республика
ихтисослаштирилган рассомлик мактаби ўқувчиси,
«Конституция ранглар жилосида» кўрик-танлови
1-ўрин соҳибчи:**

– Ижодий ишларим устоз ижодкорлар ва таниқли мутахассислар томонидан эътироф этилганидан жуда хурсандман. Албатта, мен ушбу кўрик-танловда ғолиб бўлиш учун қаттиқ тайёргарлик кўрдим. Конституциямизга оид барча маълумотларни, қатор қўшимча адабиётларни чуқур ўргандим, янги манбалар билан танидим. Устозлардан йўл-йўриқлар олдим. Шу билан биргаликда, «Адолат» социал-демократик партияси томонидан амалиётга татбиқ этилаётган ёшларнинг сиёсий-ҳуқуқий тафаккурини юксалтиришга доир лойиҳаларни атрофлича ўргандим. Болалигимдан расм чизишни яхши кўрганлигим сабабли бир неча йиллардан бун тасвирий санъат асосларини ўрганиб келяман. Бу борада Акмал Нур, Урол Тансиқбоев, Рўзи Чориев, Раҳим Аҳмедов каби таниқли рассомларимизнинг ижоди маҳорат мактаби бўлиб хизмат қилмоқда. Партия томонидан «Конституция ранглар жилосида» номи кўрик-танлов эълон қилинганда катта масъулият билан Бош қомусимизнинг 9-моддасини, унинг моҳиятини тасвирлашга ҳаракат қилдим. Мен ўз ишимда халқ давлат ҳокимиятининг бирдан бир манбаи эканлигини, жамият ва давлат ҳаётининг энг муҳим масалалари халқ муҳокамасига тақдим этилишини ранглар воситасида тасвирладим. Шунингдек, мустақиллик туҳфа этган азиз неъмат, яъни бугунги тинч ва осуда ҳаётимизни асосий мавзуга ҳаммоҳанг тарзда ифода этишга уриндим. Ижодий ишимни тугатар эканман, юрасимдаги шукроналик, faxр, ифтихор ва муҳаббатнинг бир қисминигина баён эта олганимни ҳис қилдим. Сўзим якунида шундай ажойиб танловни ташкил қилишда ташаббус кўрсатган «Адолат» социал-демократик партиясига ва бошқа ҳамкор ташкилотларга миннатдорчилик билдираман.

ган расми учун) қўлга киритдилар. Шунингдек, яна кўплаб иштирокчиларнинг чизган суратлари ҳакамлар

ҳайъати томонидан эътироф этилиб, «Конституция ранглар жилосида» номи китобга киритиш учун

**Муҳаммадсолиҳ ҒОҒУРОВ,
танлов иштирокчиси:**

– Мен тандавада Конституцияимизнинг муқаддасини, ундаги нормалар моҳиятини тасвирлашга ҳаракат қилдим ва ушбу жараёнда ўзимнинг Бош қомусимиз борасидаги билимларимни янада мустаҳкамлаш имкониятига эга бўлдим. Чизган расмимда ўзбек давлатчилиги ривожининг тарихий тажрибаси, бугун мамлакатимиз ривожланишининг демократия ва ижтимоий адолатга садоқат йўлидан бораётганлиги, шунингдек, халқаро ҳуқуқнинг умумэътироф этилган қондалари устуңлигини тан олган ҳолда, республика фуқароларининг муносиб ҳаёт кечиришларини таъминлашга қаратилган кенг қўламли ислохотларни бўқлар орқали ифода этишга ҳаракат қилдим.

тавсия этилди. Ғолиб деб топилганларга партия ва ҳамкор ташкилотлар томонидан сертификат, ташаккурнома, қимматбаҳо совғалар ҳамда пул мукофотлари топширилди.

Шунингдек, кўрик-танловнинг юксак савияда ўтказилишида яқиндан ҳамкорлик қилган қатор ташкилотларга, хусусан, Ўзбекистон Бадий академияси, Ўзбекистон Миллий банки, Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Тошкент давлат юридик университети ва бошқа ҳамкорларга самимий миннатдорчилик билдирилиб, партиянинг эсдалик совғалари топширилди.

Тадбирнинг очирилишида сўз олган партия Сиёсий Кенгаши раиси Баҳром Абдухалимов ўтказилган кўрик-танловнинг мақсад ва моҳиятига атрофлича тўхталар экан, бежизга партия томонидан бундай кенг қўламли лойиҳага қўл урилмагани, сабаби «Адолат» СДПнинг мақсад ва вазифаларида аҳолини, хусусан, ёшларнинг сиёсий тафаккурини, ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга доир қатор масалалар белгилаб олинганлиги ва ушбу танлов партия томонидан шу йўналишда ўтказилаётган қатор анъанавий тадбирларнинг мантиқий давоми ва ўз ўрнида янги босқич бўлиб хизмат қилишини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Тадбир давомида Ўзбекистон Бадий академияси раиси Акмал Нур кўрик-танловнинг ёш истеъдод эгалари учун ижодий аҳамияти борасида сўз юритиб, бу каби лойиҳалар ижодкор ёшлар учун ўз иқтидорини намоён қилишларига имконият яратиш билан бир қаторда, Асосий қонуни-мизнинг ҳаётимиздаги ўрни ва аҳамиятини кенг тарғиб этишда, ёш авлод қалбида она Ватанга меҳр ва садоқат туйғуларини юксалтириш, уларни Конституциямиз ва бошқа қонунларимизга ҳурмат руҳида тарбиялашда муҳим аҳамият касб этишига эътибор қаратди.

Асосий қисмдан сўнг танловнинг якуний босқичида саралаб олинди, «Конституция ранглар жилосида» номи ахлит китобга киритиш учун тавсия этилган ижодий ишлар кўргазмаси бўлиб ўтди.

Таъкидланганидек, республикамизнинг турли ҳудудларидан иштирок этган истеъдодли ёшлар учун қизгин лаҳзаларга ва унутилмас таассуротларга бой бўлган мазкур кўрик-танлов ва унинг маҳсули бўлмиш эртამиз эгалари томонидан чизилган бири-биридан ажойиб суратларнинг «Конституция ранглар жилосида» номи китоб-альбомга жамланishi Бош қомусимизнинг 30 йиллигига муносиб туҳфа бўлди.

«Адолат» СДП Матбуот хизмати

Хар бир давлат ўз истиқлол ва тараққиёт йўлини танлар экан, халқ фаровонлигини таъминлашга хизмат қиладиган энг муҳим мақсад ва вазифаларини ўзининг Конституцияси – Асосий қонунида мустаҳкамлаб олади. Бинобарин, ўз халқининг хоҳиш-иродаси, дили ва тилидаги эзгу ниятларига ҳамоҳанг Конституцияга эга бўлган мамлакат ўзи белгиланган юксак марралардан ҳеч қачон ғоғинамасдан, доимо олдинга қараб боради.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

АДОЛАТ ҚОМУСИ

Маълумки, мамлакатимиз мустақиллиги эълон қилинган кундан дунёда янги, суверен давлат қарор топди. 1992 йилнинг 8 декабрь кунги Республика Олий Кенгашининг ўн биринчи сессиясида Конституциямизнинг қабул қилиниши билан эса мустақилликнинг ҳуқуқий тамал тоши ўрнатилди.

Зеро, бизнинг Асосий қонунимиз қайсидир давлатдан кўр-кўрона кўчириб олинмади, ақсинча, энг тараққий этган давлатларнинг тарихий тажрибасига таянган ҳолда ҳамда ғоя ва нормаларида халқимизнинг кўп асрлик таъриба ва маънавий қадриятлари, бой тарихий-ҳуқуқий мероси ақс этirilган ҳолда яратилди. Шу билан бирга, Асосий қонунимиз Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларациясининг умумэтироф этилган нормалари ҳамда мазкур соҳадаги бошқа халқаро ҳужжатларга асосланган инсон ҳуқуқ ва манфаатларини, эркинлигини таъминлаш ва ҳимоя қилиш механизмининг ўзида мужассам этди. Бу эса унинг ҳаётийлигининг қафолатидир.

Фахр билан эътироф этиш жоиз, ўтган ўттиз йил мобайнида халқимиз сиёсий тафаккурининг ноёб намунаси бўлган Бош қомусимиз Ватанимиз мустақиллиги, халқимизнинг тинч-оқсоишта ҳаёти, фуқароларимизнинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда манфаатларининг мустаҳкам қафолати сифатида юртимизда бозор муносабатлари ва ҳусусий мулк устуворлигига асосланган ҳуқуқий-демократик давлат, кучли фуқаролик жамияти барпо этиш, Ўзбекистоннинг халқаро майдонда муносиб ўрин эгаллаши борасида асосий пойдевор бўлиб келмоқда. Тан олиб айтиш жоиз, Асосий қонунимизнинг энг асосий мақсади инсонни, унинг ҳаёти, эрки, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа ҳуқуқ ҳамда эркинликларини ҳимоя қилишга қаратилгани билан биз учун алоҳида қадрили ва бебаҳодир. Шу билан бир қаторда Бош қомусимиз тенглик, эркинлик, биродарлик, халқлар ва миллатлараро дўстлик, мамлакат ва дунё барқарорлиги каби умуминсоний ғояларга хизмат қилади.

Конституциямизда белгилаб берилган қоида ва тамойиллар неги-

Наримон УМАРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати
Суд-ҳуқуқ масалалари ва коррупцияга қарши курашиш
қўмитаси раиси

зида самарали миллий қонунчилик тизими, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, фуқаролик жамияти институтлари шаклланиб, ҳаётимизнинг барча соҳа ва тармоқларида кенг қўлмали ислохотлар амалга оширилаётгани, давлатимизнинг ижтимоий-иқтисодий, сиёсий ва ҳарбий салоҳияти юксалиб, халқимизнинг онгу тафаккури тобора ўсиб бораётгани ҳам бор гап. Айнан мазкур омиллар боис Бош қомусимиз мамлакатимизда ҳаётга таъбиқ этилаётган ва амалга оширилаётган кенг қўлмали демократик, социал-иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ислохотларга ҳуқуқий замин бўлиб хизмат қилмоқда.

Айниқса, сўнгги йилларда юртимизда давлатни жамиятга, халққа хизмат қилувчи институтга айлантириш, унинг фаолиятини қонунларга таяниб қуришга жиддий киришилди. Фуқаро – жамият – давлат ўртасидаги ўзаро муносабатнинг оқилона ва адолатли ҳуқуқий ечими эса, шубҳасиз, Конституциядир.

Жумладан, юртимизда суд-ҳуқуқ тизимида олиб борилаётган кенг

миқёсли ислохотлар, инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича давлат ва нодавлат институтларининг пайдо бўлиши Конституциямизда белгилаб қўйилган "Ўзбекистонда демократия умуминсоний принципларга асосланади, уларга кўра инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланади. Демократик ҳуқуқ ва эркинликлар Конституция ва қонунлар билан ҳимоя қилинади" меъёрларининг ҳаётдаги амалий тасдиқи бўлди.

Кейинги йиллар мобайнида Ўзбекистонда инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, фуқаролик жамиятини барпо этиш, янги шахсни шакллантириш давлат қурилишида энг муҳим йўналишлардан бири бўлиб қолётганлигини дунё ҳамжамяти ҳам эътироф этмоқда.

Албатта, Конституциямизнинг ҳаётимиздаги ўрни ва аҳамиятини кенг тарғиб этиш, юртдошларимиз, айниқса, ёшларимиз қалбидида қонунга ҳурмат, Ватанга меҳр ва садоқат туғғусини кучайтириш, уларнинг ҳуқуқий

онги ва маданиятини янада ошириш учун ҳаракат қилиш, ёш авлод қалбидида асосан Ватанга меҳр ва садоқат туғғусини жўш урдириш, Конституциямиз ва бошқа қонунларга ҳурмат руҳида тарбиялаш бизнинг бош вазифаларимиздан биридир.

Энди масаланинг яна бир муҳим жиҳатига эътибор қаратайлик. Ҳаммамизга аён, Бош қомусимизда жамият ҳамда давлатнинг ҳаётидаги энг муҳим масалалар умумий овоз(референдум)га қўйилиб, ҳал қилиниши белгилаб қўйилган. Биз мана шундай улғувор сиёсий воқелик арафасида турибмиз.

Зеро, Президентимиз Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ўзгартириш киритиш ва ташкилий чора-тадбирларни амалга ошириш юзасидан Конституциявий комиссия аъзолари билан 2022 йилнинг 20 июнда бўлиб ўтган учрашувида алоҳида таъкидлаб ўтганидек: "Чинакам халқ мафкурасини, миллатнинг энг муқаддас орзу-интиллари фақат унинг Бош ҳужжати – Конституциясида тўлиқ ифода этиш мумкин".

Ҳа, амалдаги қонунчилик асосларини дунё миқёсида содир бўлаётган ўзгаришларга, замон талабларига мослаштириш тақозо этилаётгани сабабли республикамизда конституциявий соҳада ислохотлар олиб борилмоқда.

Шу ўринда яна бир бор муҳтарам Президентимизнинг қуйидаги ҳикматга бой фикрларига эътибор қаратайлик: **"Халқимиз сиёсий-ҳуқуқий тафаккурининг эркин ифодаси бўладиган янгилаётган Конституциямизга таяниб, Янги Ўзбекистонни албатта биргаликда барпо этамиз.**

Орадан йиллар, асрлар ўтади, лекин ғоят мураккаб шароитда бундай улкан ислохотларни амалга оширишга муносиб ҳисса қўшган инсонларни келгуси авлодлар ҳеч қачон унутмайди".

Бу фавқулодда кўтаринки руҳдаги самимий тиллақлар одами беихтиёр тўлқинлантириб юборади...

Бизнинг фахримиз, ғуруримиз бўлган Ўзбекистон Республикаси Конституцияси куни байрами ҳаммамизга муборак бўлсин!

Конституциянинг тарихий илдизлари

Давлатимизнинг Асосий қонуни, халқимиз азалий орзу-умидининг ифодаси бўлган Конституциямиз қабул қилинганига 30 йил ўтди. Бу қисқа давр ичидида мустақил Ўзбекистоннинг биринчи Конституцияси келажаги буюк давлатнинг ишончли ҳуқуқий қафолатларини мустаҳкамлади. У бизга инсон ҳуқуқлари, демократия, эркинлик, барқарорлик ва тараққиёт принциплари мажмуини ифода-лайдиган ҳуқуқий ва адолатли давлат қуриш йўлларини аниқ очиб берди. Конституция — давлатнинг халқ иродасини ифодаловчи, давлат тузилиши ва бошқарув шакли асосларини мустаҳкамловчи, ҳокимият идоралари фаолиятининг ташкил этилиш тартиби ва принципларини белгиловчи Асосий қонунидир.

Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришгандан сўнг ўзининг янги Конституциясида ижтимоий тараққиётнинг янги концепциясини белгилади; Конституциявий ҳуқуқни тартибга солиш, ҳуқуқий давлат ва адолатли фуқаролик жамияти барпо этиш манфаатларига мос қонун-қоидалар, омиллар белгилади; ўз халқининг фаолиятини ташкил қилиш негизларини, инсон манфаатлари биринчи даражада кўтарилганлигини мустаҳкамлади. Зеро, қонун устуворлиги ҳуқуқий давлатнинг асосий принциплари.

1992 йилги Конституциямизнинг ўзига хос жиҳатларидан бири шундаки, у ўзида нафақат ҳуқуқий ва сиёсий фирқалашнинг олий ютуқларини, балки бой тарихий таъриба ҳам мужассамлаштирди. Уни ишлаб чиқишда ўзбек халқининг чуқур ҳуқуқий-тарихий аъёналарига ҳам асослангилди. Ҳар қандай қонун, айниқса, конституциядек бош қонун, агар халқнинг тарихий қадриятлари, миллий урф-одатлари, асрлар давомида шаклланган эътиқодларини ўзида етарли даражада ақс эттирмаса, унинг ҳаёти қисқа бўлади, у жамият учун хизмат қилмайди.

Конституциянинг тарихига назар солдиган бўлсак, у бўм-бўш жойда яқиндагина пайдо бўлиб қолган эмас, балки жаҳон цивилизациясининг тарихий ривожланиши жараёнида шаклланиб келган. Тарих шундан далолат берадики, инсоният ўзининг тараққиёт босқичларида доимо мулоқот қилиш, бирга яшаш қонун-қоидаларига муҳтож бўлган. Инсонлар бунинг учун зарур бўлган қонун-қоидаларини ишлаб чиқишга ҳаракат қилганлар.

Масалан, бундан 4000 йил аввал Месопотамия подшоҳи Хаммурапи яратган «Хаммурапи қонунлари» тўплами, миллод

дан аввалги IX–IV асрларда ёзилган зардуштиларнинг муқаддас китоби «Авесто», Юнонистондаги «Салон демократияси» (миллоддан аввалги VI аср) юқорида айтиб ўтилган қонун-қоидаларнинг энг машҳурларидир.

Инсоният тарихида ўтган буюк шахслар қўпинча турли хил қонун-қоидалар муаллифи бўлганлар. Ушбу ҳужжатлар кўпчан қоида, қонун макомини олган. Масалан, Нисомулмулкнинг «Сиясатнома»си, Ярослав Мурабийнинг «Рус ҳақиқати», Чингизхоннинг «Ёсо»си ана шулар сирасидадир. Булар ичидида энг машҳури – «Темур тузуқлари». Улар давлат, уни бошқариш ва мустаҳкамлаш борасидаги тавсиялар ҳолида шакллантирилган қоидалардан иборат бўлган ўз даврининг конституциявий қўлланмаларидир.

Тузуқларда давлат, уни идора этиш, қонунчилик ҳақидаги таълимот ўз аксини топган. Ушбу таълимот Амир Темур салтанати мавқеининг муттасил ошиб боришига салмоқли ҳисса қўшган. Темур давлати эришган улкан муваффақиятларнинг асосий сабабларидан бири ҳам унинг мамлакатда давлат ишларини ушбу тузуқлар асосида олиб борганлигидир.

Қонуннинг устуңлиги ҳуқуқий давлатнинг асосий принциплари. Бу принципнинг илдизларини Соҳибқирон Темурнинг «каерда қонун ҳукмронлик қилса, ўша ерда адолат бўлади», деган қоидасида ҳам кўришимиз мумкин. Давлатчилик борасидаги тарихий таъриба, ҳусусан, Амир Темурнинг давлатчилик борасидаги теран фикрлари ва таърибаси Конституциямизнинг тарихий илдизларидан бири ташкил қилади. Республикамизда Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунларининг устуңлиги сўзсиз тан оли-

Ноҳира РАСУЛОВА,
Ўзбекистон Республикаси
Жамоат хавфсизлиги
университети доценти,
тарих фанлари номзоди

нади. Давлат, унинг органлари, мансабдор шахслар, жамоат бирлашмалари, фуқаролар Конституция ва қонунларга мувофиқ иш қурадилар.

Соҳибқироннинг жуда кўп фикрлари жамиятимизнинг Асосий қонуни – Конституция ғоялари билан ҳамоҳангдир. Масалан, у ўз «Тузуқлари»да давлатни бошқаришда олий табақа вакиллари бўлган сайидлардан тортиб ҳунар ахлигача бўлган жами 12 табақа кишиларига суғиб иш қўриш лозимлигини таъкидлаган. Асосий қонунимизнинг 7-моддасида бу фикр ривожлантирилиб: «Халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаидир», деб мустаҳкамлаб қўйилган.

Амир Темур: «Бу тузуқлардан (қелажақда) салтанат ишларини бошқаришда қўлланма сифатида фойдалангилар», деб ёзади. Демак, Амир Темурнинг «Тузуқлари»ни ёзишдан асосий мақсади жамият ва давлат бошқарувида зарур ҳисобланган қонун-қоидалар мажмуини яратиш бўлган.

Агар Ўзбекистон Республикаси Конституциясига назар ташласак, унинг жуда кўп мод-

даларида тарихий қадриятлар ўз ўрнини топганлигининг шохиди бўламыз.

Масалан, Конституциянинг 4-моддасида Ўзбекистон Республикаси ҳудудида истиқомат қилувчи барча миллат ва элатларнинг тиллари, урф-одатлари ва аъёналари ҳурмат қилиниши, уларнинг ривожланиши учун шароит яратилиши қайд қилинган бўлса, 18-моддасида Ўзбекистон Республикасида барча фуқаролар бир хил ҳуқуқ ва эркинликларга эга бўлиб, жинси, irqи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахси ва иқтимоий мавқеидан қатъи назар, қонун олдида тенглиги мустаҳкамлаб қўйилган. Конституциянинг мазкур моддалари асосида чуқур маъно, ўзбек халқига хос бўлган байналмилалчилик руҳи ётади. Узоқ тарихимизга мурожаат қилсак, халқимиз азал-азалдан қозоқ, тожиқ, қирғиз, туркман ва бошқа миллат вакиллари билан қон-қардош, қуд-анда бўлиб ёнма-ён яшаб келганларига гувоҳ бўламыз.

Ўзбек халқининг диний бағрикенглиги нафақат узоқ ўтмишга (миллоднинг бошлари), балки ислом дини халқимизнинг асосий эътиқодида айлангандан кейинги даврларга ҳам ҳосидир. Масалан, Амир Темурнинг хизматига мусулмонлар билан бир қаторда буддавийлар, насронийлар ва бошқа дин вакиллари ҳам бўлган, лекин уларнинг биронмаса камситилмаси. Диний бағрикенглик доимо ўзбек халқининг тарихий қадрияти ҳисобланиб келган. Конституциянинг 31-моддасида ҳамма учун виждон эркинлиги қафолатланади, ҳар бир инсонга хоҳлаган динига эътиқод қилиш ёки ҳеч қандай динга эътиқод қилмаслик ҳуқуқининг берилганлиги ҳам Конституциянинг халқимизнинг тарихий аъёналари, қадриятларига асосланганлигидан далолатдир.

Ўзбекистон собиқ Иттифоқ таркибида бўлган даврларда ҳам бир қанча конституциялар қабул қилиниб, уларга ўзгаришлар киритилган. Лекин ушбу конституциялар синфий мазмунага эга бўлиб, уларда аҳоли баъзи қатламларининг фуқаролик эрки чекланган, баъзи моддалари эса номигагина амал қилган. Мазкур конституциялар ўзбек халқининг тарихий илдизларига суянмаган, балки Марказнинг манфаатларини кўзлаган эди.

Мустақилликка эришилгач, ўзбек халқи ўз-лигини англади, тарихий илдизларини ўргана бошлади ва уларга асосланиб ўз Қомусини яратди. Хулоса қилиб айтганда, мустақил Ўзбекистонимизнинг Конституцияси чуқур тарихий илдизларига эга. Унинг тарихини ўрганиш учун дастлабки қадамлар қўйилди. Лекин келажақда адолатли ҳуқуқий демократик давлат ва буюк фуқаролик жамиятини қуриш учун Асосий қонунимиз – Конституциямиз янада чуқур, ҳар томонлама мукаммал ўрганишимиз керак.

“ИНСОН — ЖАМИЯТ — ДАВЛАТ” тамойили

конституциявий қоида сифатида муҳрланмоқда

Бир йил олдин 2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси халқимиз ва кенг жамоатчилик муҳокамасидан ўтказилган эди.

Махфират ХУШВАҚТОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати

Айни кунларда Ўзбекистоннинг яқин беш йилликдаги ҳамда узоқ муддатли ривожланишини белгилаб берувчи Тараққиёт стратегияси мақсадларини амалга оширишда мустаҳкам ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилаётган Бош қомусимизга ўзгариш ва қўшимчалар киритиш масаласи халқимиз томонидан қизғин муҳокамадан ўтказилмоқда.

Боиси Тараққиёт стратегиясида белгиланган халқпарвар давлатни барпо этиш, инсон ҳуқуқ ва манфаатлари, қадр-қимматини янада самарали таъминлаш каби мақсадлар мамлакатимиздаги туб ислохотларга мос янги конституциявий-ҳуқуқий маконни яратиш заруратини юзага келтирган эди. Бундай заруратга эҳтиёж борлиги давлатимиз раҳбарининг 2021 йилда бўлиб ўтган Президентлик сайлови жараёнида ҳудудларда юртдошларимиз билан ўтказган учрашувлари давомида ҳам бир гуруҳ фаол фуқароларимиз томонидан илгари сурилган эди.

Шундан келиб чиқиб, конституциявий ислохотларни ўтказиш билан боғлиқ ишларнинг самарали ва пухта амалга оширилишини таъминлаш мақсадида Конституцияга ўзгариш ва қўшимчалар киритиш юзасидан таклифларни шакллантириш ва ташкилий чора-тадбирларни амалга ошириш бўйича жорий йилнинг май ойида Конституциявий комиссия таркиби тасдиқланган эди. Ушбу комиссия мамлакатда амалга оширилаётган сиёсий жараёнда ҳар бир фуқаронинг ўз фикр-мулоҳазаларини, таклифларини билдириши учун барча қулайликларни яратиб беришга қаратилган бир қатор ишларни амалга оширди.

Хусусан, фуқароларимизга ўз яшаш ҳудудларда турган ҳолда ҳеч бир тўсиқларсиз ўз таклифларини билдиришлари учун Meningkonstitutsiyam.uz портали, махсус Telegram-бот ва колл-марказлар фаолияти йўлга қўйилди. Шунингдек, юртдошларимизга ўзлари яшаш манзили бўйича маҳалла идорасига ёки халқ депутатлари Кенгашларига бориб таклифларини қолдиришлари учун имкониятлар яратиб берилди.

Шу билан бирга, депутатлар томонидан ҳудудларга чиқилган ҳолда давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда фуқаролар иштирокида қатор учрашувлар ташкил этилиб, конституциявий ислохотларнинг мазмун-моҳияти ва аҳамиятини кенг жамоатчиликка тушунтириш ишлари олиб борилди.

Умумхалқ муҳокамаси давомида Конституциявий қонун лойиҳаси юзасидан аҳолидан ҳамда фуқаролик жамияти институтларидан жами 150 мингдан ортқ таклиф ва фикр-мулоҳаза келиб тушган бўлиб, уларнинг катта қисми ўрганилди ва Конституциявий қонун лойиҳасида ўз аксини топмоқда. Жумладан, фуқаролар томонидан билдирилган таклифлардан келиб чиққан ҳолда Конституциянинг 76 та моддасига ўзгариш ва қўшимчалар, шунингдек, Асосий қонунга 15 та янги модда ва битта янги боб киритилмоқда.

Энг муҳими, ушбу ўзгаришлар орқали, "Инсон – жамият – давлат", "Янги Ўзбекистон – ижтимоий давлат" деган тамойилларни конституциявий қоида сифатида муҳрлашга, халқпарвар давлат барпо этишга, инсон ҳуқуқларининг ҳимояси ва ижтимоий муҳофазасини кучайтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Конституциямизга ўзгариш киритиш ташаббуси илгари сурилган илк кўнларданок давлатимиз раҳбари томонидан Конституциявий комиссия аъзоларига Бош қомусимизнинг ҳар бир моддасини халққил тарзда халқимиз билан маслаҳатлашган ҳолда тақомиллаштириш борасида бир қатор устувор йўналиш ва вазифалар белгилаб берган эди.

Шундан келиб чиқиб, ўтган ҳафтада бўлиб ўтган Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги ялпи мажлисида депутатлар Конституциявий комиссия ва масъул қўмиталар томонидан амалга оширилаётган ишларни эътироф этган ҳолда, халқимиз асослантирилган, ўйлаб таҳлил қилишга мажбур қиладиган қўллаб-тақлифларни бераётгани ва бундай тақлифларни эътиборсиз қолдириш ёки уларга юзак ёндашиш мумкин эмаслигини билдириб, Конституциявий қонун лойиҳасини тақомиллаштиришга доир ишларни давом эттириш таклифини илгари сурди.

Яқунда эса, Конституциявий қонун лойиҳасини янада тақомиллаштириш бўйича ишларни Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегиясининг асосий устувор йўналишлари, мамлакатимизда амалга оширилаётган конституциявий ва маъмурий ислохотларнинг, шу жумладан, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларини ваколатларини аниқлаштириш, шунингдек, уларнинг ўзаро ҳамкорлик механизмининг оптималлаштиришга қаратилган вазифалари билан узвий боғлиқлигини таъминлаш мақсадида янада тақомиллаштириш зарур деган қарорга келинди.

Албатта, бу жараён халқ қақилияти бўлган депутатлар билан бир қаторда барча юртдошларимизга катта масъулият юклайди. Боиси бугун биз янгилаётган Бош қомусимизнинг ҳар бир моддасини ҳаётимизнинг ажралмас бир бўлағига айланиши учун қанча кўп фаол бўлсак, яқунда чинакам халқ ҳужжатининг қабул қилинишига эришган бўламыз.

Фракция ййгилиши

ИНСОН ҲУҚУҚ ВА
ЭРКИНЛИКЛАРИНИНГ
КАФОЛАТИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги “Адолат” СДП фракциясининг навбатдаги ййгилиши бўлиб ўтди.

Ййгилишда дастлаб Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 30 йиллиги давомида эришилган ютуқларга алоҳида тўхталиб ўтилди.

Қайд этилганидек, Асосий қонунимиз мамлакатимиз мустақиллигининг ҳуқуқий пойдевори, инсон ҳуқуқ ва эркинликларининг кафолатидир. У давлат тузилишини, ҳокимият ва бошқарув органлари тизимини, уларнинг ваколати ҳамда шакллантирилиш тартиби, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, шунингдек, суд тизимини ҳамда давлат ва жамиятнинг ўзаро муносабатларини белгилаб беради.

Ўтган давр мобайнида Бош қомусимиз халқимиз сиёсий-ҳуқуқий тафаккурининг ёрқин ифодаси сифатида демократик давлат ва кучли фуқаролик жамиятини барпо этиш, аҳолининг эркин ва обод турмушини таъминлаш, мамлакатнинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини юксалтириш ҳамда барча соҳаларда ислохотларни муваффақиятли амалга оширишда

мустақкам пойдевор бўлиб хизмат қилмоқда.

Ййгилишда “Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги конституциявий қонун лойиҳасида ҳам партия манфаатларига мос келувчи бир қатор янгилликлар ўз аксини топгани айтиб ўтилди.

Хусусан, одил судловга эришиш даражасини ошириш ва судьялар мустақиллигини таъминлашга қаратилган қоидалар киритилаётгани, ҳеч қайси бошқа орган ёки шахс суд ҳокимиятининг ваколатини ўзлаштира

олмаслигини инobatга олиб, 106-моддада “одил судлов фақат суд томонидан амалга оширилиши” конституциявий мустақамланаётгани алоҳида эътироф этилди.

Шунингдек, суднинг қайта ташкил этилиши ёки тугатилиши судьяни лавозимидан озод этиш учун асос бўлмаслиги белгиланмоқда. Суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигини таъминлаш мақсадида янги киритилган 115-1-модда билан судлар фаолиятини молиялаштириш фақат давлат бюджетидан амалга оширилиши кафолатланмоқда.

Ййгилишда, шунингдек, “Камарал солиқ текшируви тартиби такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига ўзгартиш киритиш тўғрисида”ги қонун лойиҳаси ҳам кўриб чиқилди.

Фракция аъзолари қонун лойиҳасини муҳокама қилиш жараёнида унинг ҳозирги кундаги аҳамиятига алоҳида эътибор қаратишди ва мазкур ҳужжат юзасидан асосли таклифларни билдиришди.

Қизғин баҳс-мунозаралардан сўнг қонун лойиҳаси қўллаб-қувватланди.

Биз ва дунё

Ўзбекистон парламенти депутатлари
Германия Бундестагида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари ва Девон ходимлари ҳамда Қонунчилик муаммолари ва парламент тадқиқотлари институти вакилларида иборат делегация амалий ташриф билан Германияда бўлди.

Ташриф доирасида мамлакатимиз парламенти аъзолари Германия Бундестаги фаолиятини ташкил этиш тажрибаси, жумладан, унинг бошқаруви, илмий хизмати, доимий комиссиялари, парламент назорати ва мурожаатлар органлари, кутубхоналар ва бошқа тузилмалари фаолияти билан яқиндан танишди.

Шунингдек, ташриф давомида партия фракциялари, ихтисослаштирилган кўмиталар фаолияти, Бундестаг ва сайлов округларидаги ялпи мажлислар жараёни билан танишишди.

Таъкидлаш жоиз, парламентлараро алоқалар Ўзбекистон ва Германия ўртасидаги самарали ривожлanaётган икки томонлама муносабатларнинг муҳим таркибий қисмидир. Бу борадаги ҳамкорлик фаол ривожланмоқда. Сўнгги беш йилда парламент делегацияларининг ўндан ортиқ ташрифлари амалга оширилди. Германия парламенти аъзолари Ўзбекистонда амалга оширилаётган сиёсий-ҳуқуқий ислохотлар билан боғлиқ долзарб масалаларга бағишланган турли анжуман, форум ва бошқа тадбирларда мунтазам иштирок этиб келмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Германия Бундестаги билан ҳамкорлик бўйича парламентлараро гуруҳи ва Бундестагининг “Германия – Марказий Осиё” парламент гуруҳи икки томонлама ҳамкорлигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшиб келмоқда.

Германия парламентаризмининг бой тажрибаси ва анъаналарини ҳисобга олган ҳолда, парламентлараро алоқаларни ривожлантириш муҳим аҳамиятга эга. Шу нуқтаи назардан, Ўзбекистон делегациясининг Германияга ташрифи Ўзбекистон парламенти фаолиятини янада такомиллаштиришга, уни амалий жиҳатдан бойтишга хизмат қилади, дейиш мумкин.

Давра суҳбати

Биз зўравонликка қаршимиз

«Адолат» СДП Олтинсой туман кенгашининг «Аёллар қаноти» томонидан туман Оила ва хотин-қизлар бўлими билан ҳамкорликда «Хайрондара» МФЙда «Биз зўравонликка қаршимиз» мавзусида давра суҳбати ташкил этилди.

Малика ХИДИРОВА,
Олтинсой туман кенгаши фаоли

Тадбирда партиянинг туман кенгашидаги «Аёллар қаноти» фаоллари, депутатлар, психологлар ҳамда маҳалладаги хотин-қизлар иштирок этишди.

бир жорий йил декабрь ойининг бошидан бошлаб, партиянинг туман кенгаши томонидан «Биз зўравонликка қаршимиз» шiori остида ўтказилаётган тадбирларнинг узвий давоми бўлди.

Кенг жамоатчилик билан ҳамкорликда тумандаги маҳаллаларда бўлиб ўтаётган учрашувлар, давра суҳбатлари, оқиқ мулоқотларда, фуқароларнинг, шунингдек, кенг жамоатчиликнинг эътиборини хотин-қизларга нисбатан зўравонлик муаммоларига ҳамда уларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш масалаларига қаратилди.

Таъкидланганидек, туманда зўравонликдан жабр кўрган, ижтимоий оғир аҳволдаги ва ўз жонига қасд қилишга мойиллиги бор хотин-қизлар мутасаддилар, депутатларнинг назоратига олинган. Уларга тиббий,

психологик, ижтимоий, моддий, ҳуқуқий ва бошқа турдаги ёрдамлар кўрсатиб келинмоқда.

Афсуски, тазйик ва зўравонлик курбонлари рўйхатга олинганидан кўп бўлиши мумкин. Чунки уйдаги гапни кўчага чиқармасликка интиладиган ёки ўз ҳақ-ҳуқуқини яхши билмайдиган хотин-қизлар ҳам борлиги аини ҳақиқат. Шу сабаб, ушбу долзарб муаммони бартараф этишда кенг жамоатчилик вакиллари билан ҳамкорлиги талаб қилинади.

Айниқса, хотин-қизларни касб-хунарга ўқитиш, бандлигини таъминлаш, қийин аҳволда қолган хотин-қизларга реабилитация қилиш ва мослаштириш марказлари ҳақида маълумотлар бериш бутун жуда муҳим.

Тадбир давомида иштирокчиларнинг фикр ва мулоҳазалари, таклифлари умумлаштирилиб, келгусидаги иш режалар белгилаб олинди.

Муаммо билан юзма-юз

“Маърифат”нинг
лой кўчаси

Нодира ЖОНИБЕКОВА,
Олий Мажлис
Қонунчилик палатаси
депутати,
“Адолат” СДП
фракцияси аъзоси

Жорий йилнинг 25-30 ноябрь кунлари сайловчилар билан учрашувларимизда асосан аҳолининг кайфиятига салбий таъсир кўрсатаётган омиллар, уларни бартараф қилишнинг ўзига хос ечимлари юзасидан мулоқотлар ўтказдик.

Суҳбатлар жараёнида кейинги йилларда ҳудудларда аҳолининг турмуш фаровонлигини оширишга, улар билан яқиндан мулоқот қилишга қаратилаётган эътибор ортиб бораётгани, лекин шунга қарамайдан, ҳали ечимини кутаётган муаммолар мавжудлиги хусусида сўз юритилди.

Таажжуки, давлат бюджетидан маблағлар ажратилган бўлса-да, айрим масъулларнинг ўз ишига нисбатан совуққон муносабати туфайли маблағлар ўринли ўзлаштирилмаган ёки кўзбўямачиликка йўл қўйилган ҳолатлар ҳам йўқ эмас.

Масалан, *Сардоба тумани маркази — Пахтабод шаҳарчасидаги “Файзлиобод” маҳалласининг “Маърифат” кўчасини бетонлаштириш бўйича маблағ 2022 йилда ажратилган бўлишига қарамай, ўраниш учун борганимизда лойга ботиб қолдик. Бундан ташқари, тунги ёритиш чироқлари ҳам ўрнатилмагани маълум бўлди.*

Шу ҳудудда истиқомат қиладиган Ўзбекистон халқ ўқитувчиси Холмўмин Шукуровдан ҳол-аҳвол сўраш учун хонадонига бордик. 90 ёшдан ошган устоз кейинги йилларда амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотларни эътироф этган ҳолда “Маърифат” кўчасидан лой кечиб, мактабга билчим олиш учун борадиган ўқувчиларга ачинишини айтди, яқин орада бу камчилик бартараф этилишига умид билдирди.

Аҳолининг ҳақли эътирозига сабаб бўлаётган масалаларни ҳал этиш юзасидан Сардоба туманига янги сайланган ҳоким А.Мирзаев билан суҳбат ўтказдик. Натижада йил якунига қадар тумандаги айрим муаммолар бартараф этиладиган бўлди.

Тан олиш керак, учрашувлар давомида ҳудудларда муаммолар билан биргаликда ютуқлар ва ижобий ўзгаришларга ҳам гувоҳ бўлдик. Хусусан, “Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасида Сардоба туманида 20 мингга яқин кўчат экилиб, тутзорлар яратилаётганини кўрдик ва бу хайрли ишга ўз ҳиссамизни қўшишга ҳаракат қилдик.

Муҳтасар айтганда, депутатларнинг ҳудудларда сайловчилар билан доимий мулоқот ўрнатиши, тизимли муаммоларни аниқлаши ва уларни бартараф этиши аҳолининг муносиб ҳаёт кечиришига замин яратади.

САМАРАЛИ
МУЛОҚОТ

Халқ депутатлари Навоий вилоят Кенгаши депутати Баҳодир Собиров ўзи сайланган сайлов округи ҳудудидаги 5- ва 6-сонли умумтаълим мактабларида сайловчилар билан юзма-юз мулоқот ўтказди.

«Адолат» СДП Навоий вилоят кенгаши ҳамкорлигида ташкил этилган тадбирда Навбахор туманидаги корхона-ташкилот ва муассасалар вакиллари ҳамда «Арабхона», «Кўхрон» ва «Оқ олтин» маҳаллалари фаоллари қатнашди.

Тадбирдан қўзланган асосий мақсад, жорий йилнинг 24 ноябрида халқ депутатлари Навоий вилоят Кенгашининг «Вилоятда аҳоли турмуш шароитини ва маҳаллалар инфратузилмасини янада яхшилаш бўйича белгиланган лойиҳаларни ўрганиш ва аҳоли ўртасида тушунтириш-тарғибот тадбирларини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорини аҳоли ўртасида тарғиб қилишдан иборат.

Учрашувда депутат сайловчиларни қийнаб келаётган муаммоларни тинглаб, мутасаддиларга уларни бартараф этишга қаратилган ўз тавсияларини берди. Ҳал этилмаган масалалар юзасидан тегишли ташкилотларга депутатлик сўровлари юбориш орқали уларни ўз назоратига олишини билдирди.

Аҳоли томонидан кўтарилган айрим масалалар жойига чиқиб, ўрганилди. Жумладан, «Арабхона» МФЙдаги трансформаторнинг эскирганлиги, трансформатор имконига нисбатан аҳоли сонининг қўлғили сабабли хонадонларда электр қуввати камлиги масаласи кўтарилган. Мурожаат жойига бориб ўрганилганда трансформаторнинг эскирганлиги билан бирга аҳолининг ноқонуний қурилишлари оқибатида трансформатор хонадонлар ичида қолиб кетганлиги маълум бўлди. Бу эса туман электр тармоқлари корхонаси ходимлари томонидан трансформаторга техник хизмат кўрсатишда қийинчиликлар келтириб чиқараётганлиги аниқланди.

Мазкур масала юзасидан депутат Б.Собиров мутасаддиларга қўшимча трансформатор ўрнатиш бўйича топшириқ бериб, зарур бўлса юқори ташкилотларга депутатлик сўровлари юборишини маълум қилди.

Баҳодир Собиров халқ билан мулоқотларда мутасаддиларга ички йўллар, электр энергияси ва табиий газ босими ва бошқа инфратузилма билан боғлиқ муаммолар ечимининг аниқ мuddатлари ва режалари тўғрисида аҳолига ўз вақтида тушунтиришлар бериб борилиши уларнинг норозилиги олдини олишга хизмат қилиши юзасидан ҳам тушунтириш ишлари олиб борди.

Энг муҳими, аини қиш фаслининг бошланишида бундай мулоқотнинг ташкил этилиши аҳолини йиллар мобайнида қийнаб келаётган айрим муаммоларнинг ечими топилишига хизмат қилди.

Навоий вилоят кенгаши матбуот хизмати

БОШ ҚОМУСИМИЗ — ЭРКИН ВА ФАРОВОН ҲАЁТИМИЗ КАФОЛАТИ

Инсоният тарихига назар ташласак, асрлар давомида шаклланган маънавий-ахлоқий кадриятлар ва инсоннинг табиий ҳуқуқлари цивилизация жа- раёнлари натижасида Конституция шаклига келганини кўрамыз. Консти- туция — давлатнинг Асосий қонуни ҳисобланади. У давлат тузилишини, ҳокимият ва бошқарув органлари тизимини, уларнинг влакати ҳамда шакл- лантирилиш тартибни, сайлов тизими, суд тизими, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, жамият ва шахснинг ўзаро муносабатлари, давлат ва жамият- нинг муносабатларини белгилаб беради.

Дарҳақиқат, ҳар бир давлат ўз та- раққиёт йўлини танлар экан, энг муҳим мақсад ва вазифаларини бел- гилаб олади. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси халқимизнинг кўп асрлик бой миллий давлатчилик та- рихий-ҳуқуқий ва маънавий меросига асосланган. Зеро, Ўзбекистон ҳудудида давлатчилик ва ҳуқуқ тарихи ўзи- нинг чуқур илдиэларига эга бўлиб, қадим-қадим давлрларга бориб тақалади.

Соҳибқирон Амир Темур салтана- тида амал қилинган “Темур тузукла- ри”да давлат, уни идора этиш, қонун- чилик ҳақидаги таълимот ўз аксини топган ва мамлакат мавқеининг мут- тасил ошиб боришига салмоқли ҳисса қўшган.

Ўзбекистон Республикаси давлат му- стақиллиги эълон қилинганидан сўнг мамлакат Конституциясини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш биринчи гап- даги вазифа этиб белгиланди. Аслида мамлакатимиз Конституциясининг яратилиш тарихига эътибор қарат- сак, ушбу тарихий ҳужжатни қабул қи- лиш сари энг муҳим ҳуқуқий қадамлар мустақиллик арафасидаги йиллардаёқ ташланганини эслаш жоиз. Хусусан, Конституцияни яратиш йўлидаги би- ринчи ҳуқуқий қадам — ўзбек тилига давлат тили мақоми берилиши бўлган бўлса, иккинчи қадам — Президентлик институти таъсис этилиши ва янги давлат рамзларини тайёрлаш бўйича комиссия тузилиши билан боғлиқ эди.

Ўзбекистон Олий Кенгаши томони- дан 1990 йил 20 июнда эълон қилинган “Мустақиллик декларацияси” учинчи ҳуқуқий қадам бўлди. Декларация- нинг 12-бандида ушбу ҳужжат респуб- ликанинг “янги Конституциясини ишлаб чиқиш учун асос” бўлиши қайд этилган.

Конституцияни яратиш йўлидаги тўртинчи ҳуқуқий қадам Конститу- циявий комиссиянинг ташкил эти- лишига бориб тақалади. Олий Кенгаш қарори билан 1990 йил 21 июнь куни давлат арбоблари, депутатлар, мута- хассислардан иборат 64 нафар аъзони ўзида жамлаган Конституциявий ко- миссия тузилди. Ушбу комиссия томо- нидан Конституция лойиҳаси 2 йил- дан ортиқ вақт давомида тайёрланди.

Конституцияни яратиш йўлидаги бешинчи ҳуқуқий қадам Давлат му- стақиллигининг эълон қилиниши бўлди. 1991 йил 31 августда, ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг навбатдан ташқари олтинчи сессиясида “Ўзбекистон Рес- публикасининг давлат мустақиллиги асослари тўғрисида”ги конституция- вий қонун қабул қилинди. Ундан бўла- жак Конституциянинг ўзақ қоидала- рини ўзида акс эттирган бир қатор муҳим моддалар жой олди. Жумладан, мазкур қонунга мувофиқ, “Ўзбекистон Республикаси тўла давлат ҳокимия- тига эга, ўзининг миллий-давлат ва маъмурий ҳудудий тузилишини, ҳо- кимият ва бошқарув идоралари тизи- мини мустақил белгилайди” (3-модда).

“Ўзбекистон Республикасида Ўзе- бкистон Республикасининг Конститу- цияси ва унинг қонунлари устуңдир. Ўзбекистон Республикаси давлат идо- раларининг тизими ҳокимиятни қо- нун чиқарувчи, ижроия ва суд ҳокими- ятига ажратиш тартиби асосида қури- лади” (5-модда).

Ўзбекистон Республикаси Консти- туцияси лойиҳаси икки марта умумхалқ муҳокамасига қўйилди. Кенг жамоат- чиликнинг қўшимча ва таклифлари эътиборга олинган ҳолда 1992 йил 8 декабрь куни Парламентнинг ўн ик- кинчи чақириқ XI сессиясида Ўзбеки- стон Республикасининг Конституцияси қабул қилинди.

Бош қомусимиз халқимиз узоқ йил- лар орзу қилган миллий мустақилли- гимиз қафолатларини белгилаб берди, халқимиз тафаккурининг юксак на- мунаси бўлиб, ҳеч кимга қарам бўл- масдан, эркин ва озод, тинч ва осо- йишта, фаровон яшашнинг қонуний қафолати бўлиб келмоқда.

Зеро, Конституциямиз жинси, irqи, миллати, дини, ижтимоий келиб чиқи- шидан қатъи назар, юртимиз фуқа- ролари тенгчилигининг қафолатлани- шини қайд этди ва замонавий демо- кратик тараққиёт учун замин яратди. Унда муҳрлаб қўйилган ҳуқуқий демо- кратик давлат ва эркин фуқаролик жа- миятини қуриш гоёсига содиқ қолиб, юртимизда кенг кўламли янгилашни

Санжарбек ДАВЛЕТОВ, Урганч давлат университети Ёшлар масалалари ва маънавий-маърифий ишлар бўйича биринчи проректори, тарих фанлари доктори, профессор

ва ўзгаришлар амалга оширилди, му- стақил тараққиёт йўлида катта билим ва тажриба тўпланди.

Хусусан, мустақиллик йилларида юртимизда замонавий давлатчи- лик асослари, қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятлари шакл- ланди. Мамлакатимиз мустақиллиги ва суверенитетини, сарҳадларимиз дахлсизлигини, халқимизнинг тинч ва осойишта ҳаётини ишончли ҳимоя қилишга қодир бўлган Қуролли Кучлар барпо этилди. Миллий валюта — сўм жорий қилинди, олтин-валюта захира- лари шакллантирилди. Қадимий тари- химиз, бой маданий меросимиз, мил- лий-диний қадриятларимиз, ўзлиги- миз тикланди.

Ўзбекистон Республикаси Консти- туциясининг 2-моддасида давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаат- ларига хизмат қилиши, давлат орган- лари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдига масъул экани бел- гилаб қўйилган. Ўзбекистон Республи- каси Президенти Шавкат Мирзиёев давлат раҳбари сифатидаги фаолия- тининг илк кунларданоқ мазкур кон- ституциявий тамойил давлат сиёса- тининг асосига айланди. Давлатимиз раҳбари халқ билан доимий мулоқотда бўлиш, одамларнинг ташвиш-муам- моларини ҳал этиш, уларни рози қи- лишни олий мақсад, асосий мезон қи- либ қўйди. Ташкилотлар “Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халққа хизмат қилиши керак” деган та- мойил асосида ишлайдиган бўлди.

Мамлакатда ижтимоий муаммо- ларни бартараф этиш мақсадида жорий этилган “Темир дафтар”, “Аёллар даф- тари”, “Ёшлар дафтари”, “Маҳаллабай” ва “хонадонбай” ишлаш тизимлари дастлабки ижобий натижасини бера бошлади.

Айнан Конституцияга таянган ҳолда мамлакат тараққиётининг янги босқи- чида Ҳаракатлар стратегияси қабул қи- линиб, амалга оширилди. Ушбу жара- ёнларнинг мантаний давоми сифатида Янги Ўзбекистонни барпо этиш бўйи- ча кенг кўламли ислохотлар амалга оширилмоқда. Айтиш жоизки, ўтган қисқа даврда жамиятимизнинг сиё- сий-ҳуқуқий, ижтимоий-иқтисодий, маданий-маърифий манзараси бутун- лай ўзгарди. Эркинлик ва очиклик, қонун устуворлиги, жаҳон ҳамжамия- ти билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик давлатимиз сиёсатининг асосий йўна- лишига айланди.

Бундай натижаларга эришишда Конституция ва қонунларимиз талаб- ларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт ва тадбиркорлики ривожлантириш, аҳо- лини уй-жой билан таъминлаш, тиб- биёт ва таълим соҳаларидаги муаммо- лар, мажбурий меҳнат, хусусан, бола- лар меҳнати, ишсизлик, камбағаллик, коррупцияга қарши кураш масалалари кенг жамоатчилик иштирокида ҳал этилаётгани муҳим роль ўйнамоқда.

Бугунги кунда Ўзбекистон Респу- бликаси Конституцияси халқимиз сиё- сий-ҳуқуқий тафаккурининг ёрқин

ифодаси сифатида демократик дав- лат ва кучли фуқаролик жамиятини барпо этиш, аҳолининг эркин ва обод турмушини таъминлаш, мамлакат- нинг халқаро майдондаги обрў-эъти- борини юксалтириш ҳамда барча соҳаларда ислохотларни муваффақи- ятли амалга оширишда мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Прези- денти Шавкат Мирзиёев бу борада “**Ўт- ган қисқа даврда жамиятимизнинг сиёсий-ҳуқуқий ва ижтимоий-иқти- содий қиёфаси, одамларимизнинг дунёқарашни бутунлай ўзгаргани, ҳар бир юртдошимиз мамлакатимизнинг тараққиётига муносиб ҳисса қўшаёт- гани Бош қомусимизнинг ҳаётбахш қуд- рати ва улкан салоҳиятидан далолат бе- ради**”, дея таъкидлагани бежиз эмас.

Юртимиз тараққиётининг янги босқичида халқимизнинг тинч ва фаровон ҳаёти учун ишончли қафо- лат бўлган Бош қомусимизни бу- гунги давр талабларига мос ҳолда, энг муҳими, фуқароларимиз хоҳиш- иродаси ва фикри ҳамда мамлака- тимизда олиб борилаётган ислохот- ларнинг бош мақсади бўлган «Инсон — жамият — давлат» тамойили асо- сида ҳақиқий халқ Конституциясига айлантириш ишлари изчил амалга оширилмоқда.

Зеро, инсон ҳуқуқ ва эркинликла- рига амал қилинишини таъминлаш, ҳар бир шахснинг кадр-қимматини эъзозлаш Янги Ўзбекистон барпо эта- ётган очик, эркин ва адолатли жамият- нинг ажралмас хусусиятидир. Бундай тамойил Асосий қонунимизда қатъий белгиланган. Асосий қонунимиз ўзи- нинг тамойиллари ва қоидалари бил- лан мамлакатимиз тақдири, ҳар бир инсоннинг ҳуқуқ ва эркинликларини белгилашда муҳим ҳужжатдир.

Умуман олганда, Бош қомусимиз- нинг 30 йиллик тарихи таҳлили асо- сида мутахассислар қуйидаги хулоса- ларни қайд этишадди:

Биринчидан, *Конституциямиз Ўз- бекистонни мустақил давлат сифа- тида жаҳонга танитган тарихий сиё- сий-ҳуқуқий ҳужжат бўлди. Ушбу ҳуж- жатни тайёрлаш, муҳокама этиш ва қабул қилиш жараёнлари тўпалавчи демократик асосларда кечди.*

Иккинчидан, *Конституциямиз ҳақиқа- тан ҳам демократик Конституциядир. У — тарихда синалган умуминсоний, умум- башарий қадриятларни, халқаро андоза- ларни ўзида мукассам этган ҳужжат.*

Учинчидан, *Конституциямиз ҳар бир конституциявий ҳаритасида ўз ўрнини топди ва унда жаҳон конституциявий тажрибаси, устуқлари ўз аксини топди. Яъни, Асосий қонунимиз ривожланган, тараққий топган давлатларнинг тари- хий тажрибасига таянган ҳолда яра- тилди.*

Тўртинчидан, *Конституциямизнинг гоё ва нормалари ўзбек халқининг те- ран тарихий илдиэларига асосланган бў- либ, у кўп асрлик тажриба ва маънавий қадриятларни, улуг аجدодларимизнинг ҳуқуқий меросини ўз ичига олган.*

Бешинчидан, *Конституциямиз — ўзи- мизга хос тараққиётимизнинг, ривожла- нишининг ҳуқуқий асоси бўлди.*

Олтинчидан, *Конституцияни ўрганиш бўйича тажрибамиз, яъни конституция- вий ҳуқуқий маданиятни шаклланти- ришга қаратилган узлуксиз ҳуқуқий таъ- лим тизими халқаро аҳамиятга эга.*

Еттинчидан, *Ўзбекистоннинг консти- туциявий тажрибаси дунё ҳамжамияти томонидан ўрганиш объектига айланди.*

Саккизинчидан, *Конституциямиз му- стақиллик рамзидир.*

Тўққизинчидан, *мамлакатимизда 2017- 2021 йилларда амалга оширилган Ҳа- ракатлар стратегияси ҳамда ҳозирги даврда амалга оширилаётган Янги Ўз- бекистоннинг Тараққиёт стратегия- сидаги гоёлар Ўзбекистон Республи- каси Конституциясининг нормаларидан олинган. Ўз навбатида, улардаги янги гоёлар асосида Конституциянинг ўзи ҳам тақомиллаштирилмоқда. Бугун Ўз- бекистон мазкур ҳужжатларнинг ўзаро алоқаси туғайили сиёсий, ҳуқуқий, ижти- моий-иқтисодий, маънавий тараққиётга эришмоқда. Шундай экан, шу муқаддас заминда яшайдиган ҳар бир инсон ҳа- ётимизининг Бош қомуси бўлган Консти- туциямизни ҳурмат қилиши, унда белги- лаб қўйилган асосий ҳуқуқлар, эркинлик- лар ва бурчларни яхши ағналаб яшаш лозим.*

Бир сўз билан айтганда, тарих учун қисқа даврда жонажон Ўзбекистони- миз мустақил ва суверен давлат си- фатида мустаҳкамланиб, жаҳон ҳам- жамиятидан муносиб ўрин эгаллади. Бош қомусимиз эса мустақиллик йил- ларида эришилган барча ютуқ ва мар- раларнинг мустаҳкам ҳуқуқий пойде- вори бўлиб келмоқда.

“Адолат” СДП Қашқадарё вилоят кенгаши томонидан Қарши муҳандислик-иқтисодиёт институтида Ўзбекистон Республикаси Кон- ституцияси қабул қилинганлигининг 30 йиллиги муносабати билан “Истиклолнинг истикболли қомуси” мавзуда тадбир ўтказилди. Унда пар- тия фаоллари, ҳуқуқ-тартибот идоралари хо- димлари, депутатлар, институт профессор-ўқи- тувчилари, талабалар ва оммавий ахборот воси- талари вакиллари қатнашди.

Барчамиз учун мустаҳкам ҳимоя

Мадина АЛЛАБЕРДИЕВА, Қарши муҳандислик-иқтисодиёт институти талабаси, “Ёш адолатчилар” қаноти етакчиси

Янги Ўзбекистонда янги Конституциямиз тарғиботига бағишлаб ўтказилган тадбирда халқ депутатлари вилоят Кенгаши депутаты, Ўзбекистон Қаҳрамони Муҳаббат Шаропова маъруза қилди.

— Шунинг алоҳида қайд этмоқчиманки, йиллар ўтагани сайин Асосий қонунимизнинг ҳаёти- миз, тараққиётимиз учун аҳамияти қанчалик катта эканлигига, танлаган йўлимиз ниҳо- ятда тўғри эканлигига қайта-қайта ишон- ҳосил қилаверамиз, — деди Муҳаббат Шаро- пова. — Фуқароларимизнинг муносиб ҳаёт ке- чирилларини, тинч-тотувлигини таъмин- лашни асосий мақсадлардан бири деб эълон қилган Конституциямиз ҳақиқатдан ҳам халқ- чилдир. Унда мамлакатимизда умргузаронлик қилаётган барча миллат ва элларнинг ҳақ- ҳуқуқлари, қонуний манфаатлари мустаҳкам ҳимояланган.

— Конституциямизда ҳар бир фуқаронинг таълим олиш ҳуқуқи қафолатланган, — деди партия вилоят кенгаши раиси Руиддин Раупов. — Бахтимиз қомуси давлат суверенитети гоёларига содиқлик билан йўғрилди ва инсон ҳуқуқларини муқаддас деб эътироф этди.

Билимдонлар аниқланди

Шу кунларда Наманганда ҳам Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси қа- бул қилинганлигининг ўттиз йиллигига бағишланган тадбирлар давом этмоқда. Аха- миятлиси, бу жараёнда «Адолат» СДПнинг вакиллари фаоллик кўрсатмоқдалар. Жойларда мазкур санага атаб учрашувлар, давра суҳбатлари, семинарлар, мулоқот- лар ташкил этилмоқда. Уларда қатнашган фуқаролар ўзларининг Асосий қонунимиз ҳақидаги билимларини бойитмоқдалар.

Нурбек АБДУЛЛАЕВ, Наманган вилоят кенгаши матбуот котиби

Бош қомусимизнинг 30 йиллиги арафасида ўтказилаётган тадбирлар орасида «Адолат» СДП ташаббуси билан ташкил этилган «Кон- ституция билимдони» кўрик-танлови алоҳида ўрин эгаллайди. Ноябрь ойида вилоятнинг шаҳар ва туманларида унинг дастлабки босқичи бўлди. Ҳафта вилоят марказида ўтадиган бахсларга йўлланмаларни қўлга киритдилар. Намангандаги билимлар синовида партиямиз фаоллари, таълим ходимлари, та- лабалар, кенг жамоатчилик вакиллари ишти- роқчиларнинг чиқишларини олқишлаб турди- лар.

— Қарийб ўттиз йилдан бери таълим соҳасида меҳнат қиламан, — дейди Наман- ган шаҳридаги 8-умумтаълим мактаби дирек- тори Баҳодиржон Абдурашупов. — Биз ҳам бу- гун-эрта Конституцияга бағишлаб танлов ўтказамиз. Шунинг учун «адолатчилар»нинг тадбирига келдим. Бу ерда анча-мунча нарсга ўрганаман, деб ўйлайман.

Томошабинлар ва ҳайъат аъзолари ишти-

роқчилар кўрик-танловга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрганликларини эътироф этишди. Қўйилган саволларга батафсил жавоблар би- рон марта узоқ куттирмади. Кўпинча уларни тўлдирishга ҳоҷат ҳам бўлмади. Лекин барибир кимдир у ёки бу шартларни бажаришда усту- нликка эришди.

Айниқса, Наманган давлат университети юридик факультети талабаси Шавкат Қиммат- боевнинг чиқишлари аниқлиги ва бехатолиги билан ажралиб турди. Пировард натижада у го- либ деб тан олинди.

— Мен Асосий қонунни мактабдаёқ пухта ўрганишга киришгандим, — дейди Ш.Қиммат- боев — Университетда ўқиш жараёнида бу қи- зиқлиш янада кучайди. Чунки Конституция- ни пухта билимай туриб малакали ҳуқуқшунос бўлишнинг иложи йўқлигини ағналаб етдим.

Энди изланувчан талаба кўрик-танловнинг республика босқичида қатнашди. Шавкат Қим- матбоевга бу борада ҳам муваффақиятлар ти- лайимиз.

Амир Темур тарихини ёритиш: эски ва янги қарашлар

ИККИНЧИ МАҚОЛА

Амир Темур шахси феноменини ўрганиш, ҳозирча инсон тарафидан англланган ҳақиқатлари билан чекланиб қолмокда. Унинг мўъжизакор шахс салоҳияти ва ҳукмдорлик фазилатлари ҳамон сирлигича қолмокда. Немис олими Т.Нагель Соҳибқирон ўз фаолиятида илми нужум орқали фазовий кучлар нуридан ўз мақсадлари йўлида фойдаланиш илмига алоҳида аҳамият қаратган, осмон юлдузлари тартиби ердаги чалқашликларни тартибга солишга хизмат қилган, деган фикрни илгари суради. Олим Ибн Араб-шоҳнинг “Амир Темур коинотдан – Худодан қувват олган” деб келтирган фикрларини асослашга уринади.

Тўлқин АЛИМАРДОНОВ,
сиёсий фанлар доктори, профессор

Тильман Нагелнинг илоҳий муждага мувофиқ хулосаларга келиши бу низоҳатда жиддий илмий даъво. Амир Темурнинг илми нужум фани сирлари орқали табиий қонуниятлар моҳиятини Қуръон оятлари билан асослаб берганлиги ва улуг мақсадлари йўлида ундан моҳирона фойдаланганлиги келгусида бошқа тадқиқотлар йўналишини белгилаб бериши шубҳасиз.

Заки Вали Тўғон ўзининг “Тарихда усул” номли асарида “Ўтган даврларда содир бўлган ҳодисаларда роль ўйнаган шахслар ва жамиятдаги воқеа ҳамда ҳодисаларни тушуниш учун инсонларнинг жамият ҳақидаги қарашлари ёки ижтимоий руҳиятини яхши билиш лозим. Ҳар қайси даврни билиш учун тарихчи ўша замон маданий савиясини ижтимоий ахлоқларини атрофлича ўрганиши керак”, дейди. Инчунин, буюк бобомиз шахсига, уни шакллантирган халқнинг миллий, диний қадриятларига, одамларнинг оруз-умидларига, ижтимоий вазият, шароит ва ҳукмдорни сиёсий саҳнага олиб келган омилларга, ворисийлик анъаналарига, жасорат ва бунёдкорлик билан йўғрилган маънавий руҳиятга, миллий давлатчилик ривожининг юксалиш ва таназзул сабабларини очувчи туркий халқлар фалсафий оламига кира олганимизча йўқ. Зотан, узоқ ва ақин ўтмиш тарихимизга салбий таъсир кўрсатган ташқи ва ички омиллар, умумтуркий тарихни ўрганишининг яхлит фалсафасини ва унинг услуб тамойилларини шакллантириш мавридини кутиб турибди.

Мазкур хулосалардан келиб чиқиб, Амир Темур даври тарихини ўрганишга доир илмий манбаларни икки гуруҳга ажратиш мумкин. Бирламчи манбалар бевосита Амир Темурни кўрган ва давлат ҳаётида иштирок этган муаррихлар Ғиёсиддин Али ибн Жамолнинг “Рўзнамои ғазавоти Хиндистон” (“Хиндистонга юриш кундалиги”), Низомиддин Шомийнинг “Зафарнома” асарларидадир. Шарафиддин Али Яздий қаламига мансуб “Зафарнома” теурийзода Иброҳим Султон топшириғи асосида 1425 йилда ёзилган. Ибн Арабшоҳ – Шихобиддин Аҳмад ибн Муҳаммад ибн Иброҳимнинг “Ажойиб ал-мақдур фи ахбори ат-Таймур” (“Те-мур ҳақидаги хабарларда тақдир ажойиботлари”) асари 1419 йилда ёзилган. Шулар қаторига “Те-мур тузуқлари” ва Испания элчиси Руи Гонсалес де Клавихонинг “Самарқандга – Амир Темур саройига сайёҳат кундалиги” асарларини киритиш мумкин.

Иккиламчи манбалар қаторига Амир Темур ҳаёти ҳақида кейинчалик ёзилган Абдуллоҳ бин Лут-фуллоҳ ал-Хавофи Ҳофиз Абрунинг “Зубдат у таварих-и Бойсунгур” (“Бойсунгур Мирзонинг сараланган тарихи”), Фасиҳ Аҳмад ибн Жалолиддин Муҳаммад ал-Хавофийнинг “Мужмали Фасиҳий” (“Фасиҳий тўпلامи”), Камолиддин Абдулраззоқ ибн Мавлон Жалолиддин Исоҳқ ас-Самарқандийнинг “Матлаи саъдийн ва мажмаи баҳрайн” (“Икки саодатли йулдузининг чиқиш ва икки денгизнинг қўшилиш жойи”), Шаҳобиддин Муҳаммад Муншийнинг “Фатҳ-и вилоят-и Шаму арум” (Темурунинг Олд Осмё сафарларининг тарихи), Муҳаммад бин Амир Фазлуллоҳ ал-Мусавийнинг “Тарих ул-хайрат”, Таж Солмонийнинг “Тарихи Теурий”, Муйинуддин Натанзийнинг “Тарихи Муиний”, Жаъфар бин Муҳаммад ал-Хусайнийнинг “Тарихи Жаъфарий”, Аҳмад бин Хавандшоҳ ал-Хусайнийнинг “Зафарнома”, Ҳасан бин Шаҳобиддин бин Хусайн бин Тожиқдин ал-Яздийнинг “Жомеъ ут-таварихи Ҳасаний”, Мирзо Улугбекнинг “Тарих-и арбаъ улус” (Тўрт улус тарихи), Аҳмад бин Муҳаммад бин Араб-

шоҳ ал-Дамашқийнинг “Ажойиб ал-мақдур фи ахбори ат-Таймур”, Мирхонднинг “Равзат ус-сафо” каби бошқа кўплаб асарларни киритиш мумкин. Мазкур манбаларнинг аксарияти бизга маълум ва уларнинг баъзилари таржима этилган.

Бундан ташқари, эндиликда Амир Темур даври тарихи билан боғлиқ бошқа манбалар ҳам аниқланмокда. У.Уватов «Соҳибқирон араб муаррихлари нигоҳида» деб номланган асарида Амир Темурга бағишланган араб муаррихларининг ўнлаб асарлари ва улар тўғрисидаги тафсилотларини, баёнларни келтирган. XV асрда яшаган таниқли араб адиби Ибн Холдуннинг “Ибратлар китоби”, “Ал-Муқаддима”, “Ибн Халдун билан танишиш ва унинг Ғарбу Шарққа сайёҳати”, Ибн Дўқмоқнинг “Подшоҳлар ва султонлар сийратлари ҳақида қимматбаҳо жавҳар”, Ас-Суютийнинг “Миср ва Қоҳира хабарлари хусусида гўзал маъруза”, Ал-Қалқашондийнинг “Иншо санъатида кўзи оғизга дастак”, Ас-Саҳовийнинг “Тўққизинчи аср арбоблари ҳақида ёрқин нур”, Бадриддин ал-Айнийнинг “Замон аҳли тарихида марварид маржонлар”, Ибн-Йиоснинг “Асрлар воқеалари ҳақида ноёб чечаклар”, Ибн Тағрибердиннинг “Миср ва Қоҳира салтанати ҳақида порлоқ юлдузлар”, Ибн Ҳажар ал-Асқалонийнинг “Замон воқеалари ҳақида гўр кишиларга дастак”, Аҳмад ибн Али ал-Макризийнинг “Улуг подшоҳлар давлатларини билишда етук қўлланма”, Абдурахим Ибн ал-Фуротнинг “Давлатлар ва подшоҳлар тарихи”, Ибн Қозий Шубҳанинг “Тарих ибн Қози Шубҳа”, Али ибн Довуд ас-Сайрафийнинг “Замон солнома-лари ҳақида жону танлар роҳати”, Халил ибн Шоҳий аз-Зоҳирийнинг “Йўл ва йўналишлар баёни орқали вилоятлар қайдининг қаймоғи”, Муҳаммад Ибн аш-Шихнанинг “Авал ва кейин дунёдан ўтганлар хабарларида гўзал манзаралар бўстони”, Маҳмуд ибн Сусарийнинг “Аз-Зоҳир Барқуқ давлати ҳақида ялтираган дур” каби тарихий асарларда Амир Темур ва унинг даври тўғрисида етарлича маълумотлар берилган.

Изланишларида У.Уватов шу мавзуга доир замонавий араб тарихчилари асарлари номларини ҳам келтиради. Хусусан, суриялик олим Муҳаммад Шайхунинг «Ҳақиқату Таймур» («Те-мур ҳақидаги ҳақиқат»), суриялик Муҳам-

мад Асадуллоҳ Сафонинг “Те-мур” номли, Акрам Ҳасан ал-Аълабининг “Те-мур ва унинг Дамашқдаги ҳикояси”, Миср тарихчиси ас-Сай-йид Фаражнинг “Ҳайбатли қўмондон Те-мур”, араб олими Мазҳар Шихобнинг “Те-мур” номли асарлари шулар жумласидандир.

Туркий халқлар тарихи ва маданий меросини ўрганиш борасида Заки Вали Тўғоннинг “Тарихда усул” асари бугунга қадар бетакрор манба бўлиб келмокда. У тарихий меросни ўрганишда Ғарб ва Шарқнинг фарқли хусусиятларини баҳолаш баробарида туркий халқлар тарихини ўрганишга доир

А.Ўринбоев, Б.Аҳмедов, Д. Юсупова, У.Алимов, Т.Файзиев, О.Бўриев, А. Саидов каби қатор фидойи олимларнинг тадқиқотлари Амир Темур салтанати тарихини ёритишга хизмат қилди. Зеро, айнан уларнинг мустақиллик йилларида чоп этилган йирик асарларида Амир Темур ҳаёти ва фаолияти тарихи мукаммал ёритиб берилди.

Эндиликда Амир Темур ва те-мурийлар даври тарихини ўрганишда Ш.Ўлжаева “Амир Темур ва те-мурийлар даврида миллий давлатчиликнинг ривожланиши”, Ф.Сиддиқова, Г.Ибрагимова, Р.Зул-фиқоров “Амир Темур ва унинг иқтисодий сиёсати”, Ш.Аҳадов, Т.Эгамов «Амир Темур ва те-мурийлар даврининг интеллектуал салоҳияти», Б.Болтаев “Амир Темур давлатининг хавфсизлиги ва халқаро алоқаларни кенгайтириш учун кураш”, Ш. Болтаев “Амир Темур давлатининг солиқ сиёсати”, Д.Жианова “Амир Темурнинг ҳарбий истеъдоди”, З.Зойиров «Амир Темур давлатида солиқ тизими ва солиқ сиёсати: тарих ва ҳозирги замон», Ж.Исмоилова, Л.Левтеева “Ўзбекистон ҳарбий санъати тарихи”, З.Муқимов “Амир Темур Тузуқлари”, Г.Сарманова. “Амир Темур давлатининг интиҳоси”, М.Абдурахимов “Те-мур ва Тўхтамиш”, Ф.Ҳасанов “Турон халқлари ҳарбий санъати”, О.Бўриев “Турон тарихининг олтин даври” ва яна бошқа кўплаб олимларнинг асарлари ўрин тутди. Лекин Амир Темур даври тарихини ўрганишда муайян тизим, марказлашган илмий ёндашув ташкил этилмаганлиги боис қилинган илмий, ижодий ишлар алоҳида ва тарқоқдир. Яъни, шу давргача Амир Темур меросини ўрганишга қаратилган илмий-тадқиқот маркази мавжуд бўлмаганлиги туфайли тарихий жараёнлар талқини изчил ва тизимли тартибда ташкил этилмаётганлиги кўзга ташланади.

Бинобарин, халқаро миқёсда айнан Амир Темур мероси ва Иккинчи ренессанс асосларини ўрганишга бўлган эътибор ва эътироф жуда катта. Жумладан, Чикаго университети профессори Жон Вуудс (АҚШ), Те-мурийлар тарихи ва санъатини ўрганиш ассоциацияси президенти Фредрик Брессан (Франция), Эгей университети қошидаги Турк дунёси тадқиқотлари институти профессори Али Усмон Қоратой (Туркия), Қоҳира ислом санъати музейининг илмий нашр бўлими мудир Сомиа Ҳасан Усмон Ҳасан (Миср), Техрон университети қошидаги Илмий тадқиқот институти профессори Амир Те-мур Акбар Рафеи (Эрон), Пешовар университетининг Алишер Навоий номидagi Ўзбек тили илмий-тадқиқот маркази бошлиғи Абдулла Беиг (Покистон), тарихчи олим ва таржомон Хелмут Далов (Германия), Озарбайжон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси Юнус Ўғуз кабилар Амир Темур ва унинг даври тарихи билан шуғулланувчи илмий тарқиқот марказларида фаолият олиб бораётган юзлаб олимларни бirlаштирди.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Те-мурийлар тарихи давлат музейи яқинда “Амир Темур. Библиография. Биринчи китоби”нинг тайёрлаши ва ундаги тўпланган материаллар ўша давр тарихини ўрганиш низоҳатида катта ва кенг қўламли мавзу эканлигини яна бир бора тасдиқлаб турибди. Ушбу библиографик кўрсаткичда 2248 та ўзбек, 2085 та турк, 655 та инглиз, 221 та француз, 29 та араб, 76 та форс-тожик, 296 та турк тилидаги нашрлар қайд қилинган. Бундан кўринадики, Соҳибқирон Амир Темурнинг инсоният тараққиётига кўрсатган таъсири, унутилмас хизматлари маърифатли дунё томонидан муносиб баҳоланган келинмокда.

Мазкур муаммоларга аҳамият қаратар эканмиз, Амир Темур фаолияти ва даври тарихини ёритишдаги услуб ва талқинлардаги илмий муаммолар долзарблиги туркий давлатларнинг ташкил топиши, ворисийлик анъаналари, ташкилий тузилмалари, унинг империявий шакли, ҳокимият моҳияти, ҳарбий хизмат, суд-ҳуқуқ, солиқ, молия, бож, дин, маданият, санъат ва адабиёт ва бошқа барча маънавий ва моддий бошқарув тизимлари тартиб-тамоийларини изчил ва тизимли ўрганишни, ўзаро алоқадор воқеликларни яхлит қараш ва қиёслаш орқали Соҳибқирон яратган Турон давлати таълимоти ва унинг жаҳон тарихидаги муҳим аҳамиятини янада теранроқ англаш имкониятларини вужудга келтиради.

✓ Хайрия тадбири

Яшнобод туманидаги 103-сонли алоҳида таълим эҳтиёжлари бўлган болалар учун давлат ихтисослаштирилган мактаб-интернатида 3 декабрь — Халқаро ногиронлар куни муносабати билан “Ҳеч ким меҳр ва эътибордан четда қолмайди” номли хайрия тадбири ўтказилди. 1961 йили ташкил этилган ушбу муассасада бугунги кунда ақлий ривожланишида нуқсон бўлган 290 нафар ўқувчилар таълим-тарбия олмакда. Шундан 102 нафари ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар.

Ҳеч ким меҳр ва эътибордан четда қолмайди

Суяндик МАМИРОВ,
Яшнобод туманидаги 103-сонли мактаб-интернатининг ижодий-маданий масалалар бўйича тарғиботчиси

Тадбирни мактаб-интернат директори Элёрбек Мусахонов очиб берди ва таълим масканида ўқувчиларнинг билим олиши учун яратилган шарт-шароитлар хусусида сўз юритди. Хусусан, уларга касб-хунар ўргатиш орқали келажақда ўз йўлларини топишга қўмақлаш мақсадида сартарошлик, қандолатчилик, дурадгорлик, тўқувчилик, тикувчилик, косиблик ва бошқа махсус ўқув-амалиёт хоналари ташкил этилганини таъкидлади. Дарҳақиқат, “Хунар – хунардан ризқ унар”, деб бежиз айтилмаган. Ўқувчиларнинг ўзлари қизиққан касб-хунарларни пухта эгаллаши улар мустақил ҳаётга қадам қўганида ҳеч нарсасга муҳтож бўлмай, хунари орқали фаровон ҳаёт кечиришига замин яратди.

Байрамона безатилган саҳнада ижро этилган куй-қўшиқлар, жозибали рақслар тadbирга янада фойз бағишлади. Ҳомийлар томонидан болажонларга совғалар тухфа қилинди.

✓ “Ёнғин хавфсизлиги ойлиги”

Фарзандларингиз бу қоидаларни биладими?

Барчамизга маълумки, ёнғин хавфсизлик бўйича эҳтиёт чораларига амал қилинмаса, бу кўнгилсиз ҳодисаларга олиб келиши мумкин. Шу боис республикамизда февралда вазиятларнинг олдини олиш ва ёнғин хавфсизлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмакда.

Профилактик тадбирлар орқали кенг тушунчалар бериш, ёнғин хавфсизлиги қоидаларини ёш болаларга мактабгача таълим муассасаларидан бошлаб ўргатиб бориш самарали ҳисобланади. Афсуски, катталарнинг ёш болаларни уйда қаровсиз қолдириши оқибатида ёнғин келиб чиқиш ҳолатлари учраб туради.

Ҳаёт тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, инсонларнинг, айниқса, ёш болаларнинг ёнғинларда ҳалок бўлиши асосан йилнинг куз-қиш фаслларида бўлиб келади. Бундай ҳодисалар катталарнинг айби ҳамда болаларнинг отов билан ўйнаши туфайли содир бўлади. Уйда ёлғиз қолдириб қўйилган ёш болалар катталарга тақлид қилиб гугурт ёқишади, кўринарли жойда турган электр дазмоллари ва плиталарни ёқишади. Бу эса оғир оқибатларга олиб келиши эҳтимолдан холи эмас.

Ёш болаларга хавфсизлик қоидаларини ўргатиш ҳамда ёнғин қандай хавфли бўлишини тушунтириш лозим. Бундан ташқари, ёнувчан қурилмаларни уларнинг қўли етмайдиган жойда сақлаш, болаларга электр жиҳозларини, айниқса, кичик жиҳозлар (дазмол, фен, қаҳва қайнатгич, электр чойнак ва бошқаларни) қандай ўчириб қўйишни кўрсатиш, “Гугурт болалар учун уйинчоқ” эмаслигини доимий таразда эслатиб туриш талаб этилади.

Болаларга ёқилган электр ва газ мосламаларини, шунингдек, иситиш печларини назорат қилишни буюрмган. Уларнинг бундай мосламаларни ёқишга йўл қўйманг.

Жаҳонгир ЖЎРАЕВ Зиёдулла ўғли,
Чилонзор тумани ФВБ II ва НБ мутахассиси

«БОР МЕҲРИМИЗ СЕНГА, БОЛАЖОН!»

акция давом этади

Қалбида эзгуликлар билан яшайдиган инсонлар доимо хайрли ишлар қилишга интилади. Айниқса, бу амаллари кимнингдир соғлиғини сақлашга кўмак берса... Донорларни ҳам бегараз ёрдам кўрсатувчи инсонлар, деб аташ мумкин.

Ана шундай эзгу мақсадлар йўлида «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати ташаббуси билан республикаимизнинг барча ҳудудларида ҳар йили анъанавий тарзда 8 декабрь – Конституция куни ҳамда 1 июнь – Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни муносабати билан «Бор меҳримиз сенга, болажон!» шиори остида бегараз донорлик акцияси ўтказиб келинмоқда.

Тиббий-ижтимоий ҳимояга муҳтож инсонларни қўллаб-қувватлаш, фуқароларни кўнгилли равишда қон топишишга чақириш орқали бемор болаларнинг ҳаётини сақлаб қолиш, жамиятда меҳр-оқибат ва инсонпарварлик ғояларини тарғиб қилишни мақсад қилган мазкур акциянинг 3 декабрь – Халқаро ногиронлар куни муносабати билан саховатпеша кўнгиллиларни бир сафга жам этгани хайрли ишларга сабаб бўлди. Бу ихтиёрий сафарбарлик акциянинг аҳоли орасида аҳамияти йилдан-йилга янада ортиб бораётганидан далолат беради.

Пойтахтимизда жойлашган Республика Қон қуйиш марказида партия ташаббуси билан старт берилган навбатдаги хайрли тадбир ҳам донорликнинг тиббий талабларига тўлақонли мос деб топилган, 55 килограммдан ошмиқ ваъзага эга 18 дан 60 ёшгача бўлган соғлом юртдошларимиз иштирок этишди. Қон давомида Қон қуйиш марказига ихтиёрий равишда ташриф бўюриб, тиббий-ижтимоий кўмакка муҳтож болажонларимиз учун ўзининг меҳр-мурувватини, ҳаёт томчиси бўлмиш қонини улашиш истагида бўлган фуқароларимизнинг кети узилмади. Айтиш жоизки, бугунги кунда мамлакатимизда қон ва қон маҳсулотларига бўлган эҳтиёж жуда ҳам катта. Ҳар куни минглаб инсонлар донор қонига муҳтож бўлади. Афсуски, қонни сунъий тарзда ишлаб чиқишнинг имкони йўқ. Унинг ягона манбаи бегараз донорлардир. Бугунги кунда аҳолининг 0,4 фоизгина қон топишари. Ривожланган давлатларда бу кўрсаткич 3-4 фоизни ташкил қилади. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти тавсияларида эса донорлар аҳоли сонининг камиди – 1 фоизини ташкил этиши лозимлиги белгиланган.

Партия ташаббуси билан 2016 йилдан 2021 йилга қадар ўтказилган акцияларда жами 9 752 нафар донор иштирок этиб, йиғилган 3 900 литр қон 19 504 нафар қонга муҳтож болажонлар ҳаётини сақлаб қолиш учун ишлатилди.

«Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати ходимлари, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ва тизимдаги ИХХ бош бошқармаси, Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси ходимлари ва юқоридаги вазирликлар таркибига кирувчи қатор ташкилотлар вакиллари, партия хайрихоҳлари ва ОАВ вакиллари ҳамда кўплаб кўнгиллилар иштирок этган мазкур бегараз донорлик акциясида 250 дан ортиқ юртдошларимиз донор бўлишдек шарафли ишга бош қўшди. Белгиланган тиббий меъёрга қўра ҳар бир инсондан 400 граммдан ҳаёт томчиларини кўнгилли равишда бегараз топирилганини ҳисобга олсак, биргина бугунги акцияда қонга муҳтож беморлар учун 100 литрга яқин қон йиғишга эришилди. Айтиш жоизки, соғлом киши учун қон топириш, албатта, хавфсиз шу билан бирга, фойдалидир. Бегараз донорлик – кимнингдир саломатлиги, унинг ҳаёти учун ҳаёда этиладиган бебаҳо неъмат. Айниқса, болаларнинг саломатлигига қаратилган бўлса, савоб қилишга янада кучлироқ ундайди.

Отабек ЭРГАШЕВ, Сурхондарё вилоят ички ишлар бошқармаси ходими, акция иштирокчиси:

– «Адолат» партиясининг «Бор меҳримиз сенга, болажон!» шиори остидаги донорлик акцияси менда чуқур таассурот қолдирди. Ушбу тадбирнинг бош мақсади инсонларда қон қуйиш учун хавфсиз қоннинг муҳимлиги ва донорларнинг зарурлигини чуқурроқ англаб етишларини шакллантиришдир. Қолаверса, кўнгилли донорларнинг инсоният олдидagi хизматларини рағбатлантириб, уларга миннатдорлик билдиришдан иборат. «Адолат» партиясининг донорлик бўйича ташаббусини қўллаб-қувватладим ва қон топишдим.

Умрбек ЖУМАНОВ, Фавқулодда вазиятлар вазирлиги Хоразм вилоят бўлими навбатчи диспетчери, акция иштирокчиси:

– Ҳар йили партия ташаббуси билан ташкил этилиб келинаётган донорлик акцияси ҳамюртларимиз қатори ташкилотимиз томонидан ҳам илиқ қўлиб олинади. Бугун бўлиб ўтаётган акциянинг фаол иштирокчиси бўлдим. Хайри тадбирга муносиб ҳисса қўиш мақсадида 50 нафардан зиёд жамоамиз аъзолари Қон қуйиш марказига келдик ва қон топишдик. Биз ҳам болажонларимизни соғлом ҳаётга қайтаришда ҳиссамиз борлигидан хурсандимиз.

Азизбек ПУХАРБАЕВ, Тошкент шаҳар, акция иштирокчиси:

– Ушбу донорлик акциясида иштирок этиб, жажжи болажонларимиз саломатлиги тикланиши учун ҳисса қўишнинг инсонийлик бурчим, деб биламан. Чунки, бемор болалар ва уларнинг ота-онаси учун топирилаётган ҳар бир томчи қон нечоғли аҳамиятли эканлигини жуда яхши ҳисс этаман. Тиласим, ҳеч кимнинг боласи касал бўлмасин, мамлакатимиз болалари ҳеч кимдан кам бўлсин, ҳар доим юртимиз узра болалар кулгиси жаранглаб турсин.

Гулнисо САИДОВА, «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати бошқарма бошлиғи:

– Шубҳасиз, бугунги акцияда эзгу фикрли, олижаноб инсонлар кўпчилигига яна бир бор амин бўлдим. Айниқса, ушбу хайрли ишда халқимизнинг яна бир бор жиспашуви, бемор болажонлар учун кўмакка интилишини кўриб, ҳар бир иштирокчининг кўнгли кўтарилди. Яна шунинг ҳам айтиши жоизки, ўтказилган акцияга ташриф бўлган ҳар бир юртдошимизнинг кўнглида мурғак болажонларимиз ҳеч қачон касал бўлишмасин, кўзлари ёшланмасин, умрлари узоқ бўлсин, Ватанимиз қорига ярайдиган қонил инсонлар бўлиб вояга етишсин, десан эзгу туйғу жўши уриб турганини ҳис қилиб турдик. Ушбу акция кўнгилларини бирлаштириб, инсонпарварлик ва меҳр-оқибат намуналарини ўзида акс эттирган ҳолда, болажонлар учун чин маънодаги ғамхўрлик белгиси бўлди, десак янглишмасан бўламиз.

Боланинг бегонаси бўлмайди. «Бор меҳримиз сенга, болажон!» акцияси доирасида ўтказилган тадбирларда жамиятимизда саховатпеша, болажон, дарёдил ҳамюртларимиз нечоғли кўп эканлигига яна бир бор амин бўлдим. Нафақат пойтахтимиздаги Республика Қон қуйиш маркази, шунингдек, мазкур марказнинг барча ҳудудий бўлиналари бемор болажонларга қон бериш истагида бўлган кўнгилли донорлар билан ғажум бўлди.

Бир сўз билан айтганда, «Бор меҳримиз сенга, болажон!» акцияси кўнгиллиларни билаштириб, инсонпарварлик ва меҳр-оқибат намуналарини ўзида акс эттирган ҳолда, болажонлар учун чин маънодаги ғамхўрлик белгиси бўлди. Бу галги акция доирасида бемор болажонлар учун икки мингдан зиёд бегараз донорлар томонидан минг литрдан зиёд қон тақдим этилди. Бу эса, ўз навбатида қанчадан-қанча ўқис кўнгилларга қувонч, умид ва нажот бағишлади дегандир.

Акцияда фаоллик кўрсатган турли давлат ва жамоат ташкилотлари ҳамда тиббиёт ходимлари, қолаверса, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар вакиллари ва бир қатор кўнгиллилар партиянинг Марказий ва ҳудудий кенашлари томонидан ташаккурнома ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Маълумот ўрнида айтиш мумкинки, ушбу хайрли акция жорий йилнинг 15 декабрига республикаимиз ҳудудлари бўйлаб кенг кўламда давом эттирилиши режалаштирилган.

«Адолат» СДП Матбуот хизмати

ADOLAT
SOTSIAL-DEMOKRATIK PARTIYASI

Муассис:
«Адолат» СДП
Сиёсий Кенгаши

Тахрир хайъати:

Баҳром АБДУҲАЛИМОВ
Наримон УМАРОВ
Мухаммад АЛИ
Гавҳар АЛИМОВА
Мухаррам ДАДАХОДЖАЕВА
Қодир ЖўРАЕВ

Зухра ИБРАГИМОВА
Тошпўлат МАТИБАЕВ
Талъат МУРОДОВ
Абдукамом РАҲМОНОВ
Умиджон СУЛАЙМОНОВ
Собир ТУРСУНОВ
Шухрат ЯКУБОВ

Бўлимлар:

Партия турмуши ва парламент фаолияти бўлими —
71 288-46-54 (149);
71 288-42-14 (144);
Ахборот, ҳуқуқ ва хатлар бўлими — 71 288-42-12 (132);
Қабулхона — 71 288-42-12 (141) факс;
Реклама бўлими — 71 288-42-14 (132); 90 900-72-15

Масъул котиб — Абдуғани Мамасодиқов
Навбатчи муҳаррир — Саодат Раҳимова

Тахрират манзили: 100043, Тошкент шаҳри,
Чилонзор тумани «Шарқ тоғи» кўчаси, 23-уй.

1995 йил 22 февралдан
чиқа бошлаган

info@adolatgzt.uz
adolatgzt-95@mail.ru

1 2 3 4 5 6

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 0018 рақами билан 2006 йил 6 декабрда рўйхатга олинган. Қоғоз бичими А-2. Ҳажми — 3 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Бюрогма Г — 1200

НАШР
КЎРСАТКИЧИ: 100

Адади — 1296
Босиниға топирилиш вақти — 21.00
Босиниға топирилиш — 21.00
Баҳоси келишилган нархда
Тахриратга келган қўлёмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Реклама материаллари учун тахрират жавобгар эмас.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

«Шарқ» НМАК босмахонасида чоп этилди.
Қорхона манзили: Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси, 41-уй.